Ministerul Educației Naționale

Claudia Matache • Adriana Mălureanu

ASCENDIA DESIGN

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ

COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Clasa a II-a
Partea a II-a

Comunicare în limba română

Clasa a II-a

Partea a II-a

Acest manual este realizat în conformitate cu
Programa școlară pentru disciplina COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ
Clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, aprobată prin
Ordin al ministrului educației naționale Nr. 3418/19.03.2013.

internet helpline
Siguranța copiilor pe internet
www.helpline.sigur.info
031.80.80.000

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației Naționale.

Manualul școlar a fost aprobat prin Ordinul ministrului educaţiei naţionale nr. 4781 din 13.10.2014, în urma evaluării, și este realizat în conformitate cu programa școlară aprobată prin Ordinul ministrului educaţiei naţionale nr. 3418 din 19 martie 2013.

Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit, atât în format tipărit, cât și în format digital, și este transmisibil timp de patru ani școlari, începând cu anul școlar 2014-2015.

Inspectoratul școlar ……..……
Școala / Colegiul / Liceul ……..

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT:

Anul	Numele elevului	Clasa	Anul școlar	Aspectul manualului*			
				format tipărit		format digital	
				la primire	la predare	la primire	la predare
1							
2							
3							
4							

*Pentru precizarea aspectului manualului se va folosi unul dintre următorii termeni: ***nou, bun, îngrijit, neîngrijit, deteriorat.***

• Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.
• Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

116.111 - numărul de telefon european de asistenţă pentru copii

Autori: Claudia Matache, Adriana Mălureanu
Referent: Mariana Mălureanu
Director tehnic: Aurelian Jurcoane
DTP: Cristea Marinescu, Eduard Stransky
Grafică: Claudiu Pălărie, Maria Istrate
Digitizare: Radu Anastase, Ionuț Scăețeanu
Testare: Dragoș Nicolae, Ion Ungureanu

Comunicare în limba română, Clasa a II-a, Partea a II-lea
ISBN: 978-606-93511-5-4

Un produs EduTeca!
Copyright © 2014 ASCENDIA DESIGN S.R.L.
Toate drepturile sunt rezervate.

ASCENDIA DESIGN SRL
Str.Fierari Nr.5, Sector 2, Bucuresti, Cod 020545, România
www.ascendia.ro; www.eduteca.ro; www.elearning.ro

Contact:
Site dedicat: www.manuale.eduteca.ro
Telefon: 037.108.9200
Fax: 021.312.4226
E-mail: manuale@eduteca.ro
Facebook: facebook.com/groups/manuale.digitale

Deșteaptă-te, române!

de Andrei Mureșanu

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viață-n libertate ori moarte!” strigă toți.

Preoți, cu crucea-n frunte! căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt;
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost’pământ!

Legenda manualului

Bine ai venit!
Împreună vom descoperi lucruri noi și interesante în acest an școlar.
Descoperă activitățile de învățare distractive pe care ți le-am pregătit:

„Noi, albinele”
după Călin Gruia

„Doctorul și animalele sale”
după Kornei Ciukovski

„Termitele”
de Igor Akimuskin

Competențe specifice:

- Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate (C.1.1)
- Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat (C.1.2)
- Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic (C.2.2)
- Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare (C.2.3)
- Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare, manifestând interes și încredere în sine (C.2.4)
- Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut (C.3.2)
- Identificarea semnificației unor simboluri, în contexte cunoscute (C.3.3)
- Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare (C.4.1)
- Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază (C.4.2)

Conținuturi:

Fonetică:

- Silaba. Despărțirea cuvintelor în silabe la capăt de rând
- Sunetele limbii române. Vocale și consoane

Textul nonliterar/informativ:

- Elementele textului nonliterar
- Tipuri de texte nonliterare

Scrierea imaginativă:

- Alcătuirea unor texte, de 3-7 enunțuri, pe baza unui suport vizual (imagini, benzi desenate) sau a unui șir de întrebări

Noi, albinele

după Călin Gruia

Trântorul s-a plimbat toată ziua și s-a întors seara la **stup**. Nu era obosit. De ce să fie? A stat **tolănit** pe o floare. S-a certat cu un fluture. Ziua a trecut.

Ajunse în sala de mese. Nu-și văzu mâncarea nicăieri. Supărat, strigă:

— Unde-i cești cuța mea? Unde-i cornulețul meu?

O albină, care mătura, îi spuse:

— Nu ți se mai dă mâncare de azi înainte! Mănânci ce ai adus.

— Dar mor de foame! Am tot dreptul la porția mea!

— Poftim mătura! Fă curățenie!

— Dar n-am muncit niciodată!

— Ei, vezi? Noi muncim și apoi mâncăm. Mierea nu pică din cer. De curățat, de reparat, de îngrijit puii, de luptat cu dușmanii noștri, se găsește de lucru.

— Cine a hotărât asta?

— Noi, albinele….

— Am să mă plâng stăpânului **prisăcii**!

Trântorul supărat ieși pe **urdiniș**. Pe unde umblă, nu știe nimeni. Dacă-l întâlniți, explicați-i cum stau lucrurile cu cei care nu vor să muncească.

Vocabular

Află care este semnificația cuvintelor. Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare cuvânt explicat:

stup = adăpost (natural sau făcut de oameni) pentru albine, în care acestea produc mierea;

a se tolăni = a lenevi, a trândăvi, a sta culcat;

prisacă = stupină, loc unde sunt așezați stupii și se cresc albine;

urdiniș = deschizătură îngustă într-un stup, pe unde ies și intră albinele.

Ne imaginăm

În cinci minute, scrie un text format din 4-5 enunțuri, în care să povestești ce crezi că a făcut trântorul după ce a plecat din stup.

Portofoliu

Imaginează-ți că te-ai întâlnit cu trântorul. Realizează un dialog în care îi explici de ce e importantă munca.

Citim mai mult

Călin Gruia (1915-1989) este cunoscut mai ales prin volumele sale de povești pentru copii. Caută și citește ***„Vântură-lume”*** sau ***„Nuieluța de alun”***. Sigur le vei îndrăgi personajele!

Întrebări

Răspunde la întrebări:

a) Care sunt personajele povestirii?
b) Unde se plimbase trântorul toată ziua?
c) Când a ajuns trântorul la stup?
d) De ce era el supărat?
e) Cine l-a întâmpinat în sala de mese pe trântor?
f) Ce hotărâre luaseră albinele? De ce?
g) Cu ce le-a amenințat trântorul pe albine?

Lucrăm

1. Identifică:
a) titlul și autorul textului;
b) fragmentele și alineatele conținute de text;
c) locul întâmplării;
d) timpul întâmplării.

2. Transformă titlurile în propoziții.

3. Povestește oral conținutul textului, dezvoltând propozițiile alcătuite

4. Transcrie fragmentul care redă dialogul dintre trântor și albină.

5. Realizează benzi desenate cu ajutorul cărora să povestești textul.

6. Găsește un proverb potrivit acestui text.

7. Alege un titlu potrivit fiecărui fragment.

8. Explică propoziția: **„Mierea nu pică din cer”.**

Colaborăm

1. Activitate în perechi

Găsiți asemănările și deosebirile celor două personaje. Prezentați diagrama voastră în fața clasei.

Însușiri trântor | **Însușiri comune** | **Însușiri albină**

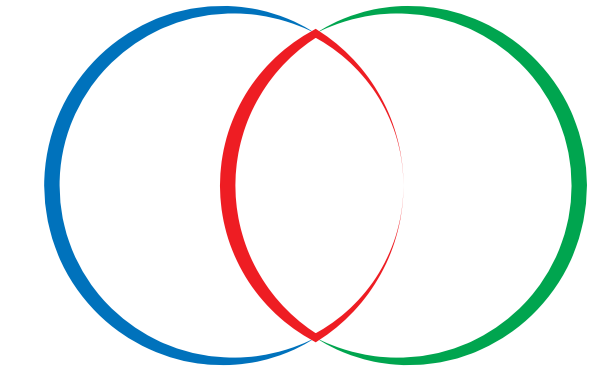

2. Activitate în grup

„Dezbatere PRO și CONTRA”

Se împarte clasa în două grupe. Prima grupă va fi ***„PRO”*** trântor, a doua grupă ***„CONTRA”*** lui. Cei din grupa ***„PRO”*** au sarcina de a-i lua apărarea trântorului, iar cei din grupa ***„CONTRA”*** trebuie să prezinte argumente împotriva trântorului.

Pe o foaie, fiecare grupă notează cele mai interesante idei. La final, câte un elev din fiecare grupă citește ideile colegilor. Aceștia analizează, compară, formulează întrebări, fac unele sugestii.

Spune-ți părerea

Crezi că albinele au procedat corect cu trântorul?

Da, pentru că ….

Nu, pentru că ….

Descoperim cuvinte

1. Găsește cuvinte cu sens asemănător pentru: mâncare, supărat, tolănit, discută, curățenie, vede, aleargă, dușman.

2. Găsește cuvinte cu sens opus pentru: dimineață, ziuă, s-a întors, muncitor, niciodată, nicăieri, aleargă, repară.

3. Alcătuiește propoziții în care cuvântul ***„cer”*** să aibă înțelesuri diferite.

Silaba. Despărțirea cuvintelor în silabe

Descoperim

Recitește textul ***„Noi, albinele”***.

- Cine participă la dialog?
- Ce întreabă trântorul?
- Ce răspunde albina?
- Desparte în silabe fiecare cuvânt din răspunsul albinei.
- Câte silabe are fiecare cuvânt?
- Cum se pronunță fiecare silabă?

Reținem

Silaba este o parte dintr-un cuvânt sau un cuvânt, care se rostește printr-o singură deschidere de gură.

Când un cuvânt nu încape la sfârșitul rândului, îl despărțim în silabe.

Pe rândul următor se scriu numai silabe întregi.

Lucrăm

1. Se dă propoziția:
Trântorul a dormit toată ziua pe o floare.
a) Desparte cuvintele propoziției în silabe.
b) Stabilește numărul silabelor pentru fiecare cuvânt din propoziție.

2. Completează silaba pierdută și întregește cuvântul:

….-cu-ță
tran-….-fir
po-ves-….
hăr-….-ci-e
cu-….-țe-ni-….
flu-….-re
ur-….-niș
al-….-nă
a-pi-….-tor
trân-….-rul

3. Formează câte trei cuvinte în care prima silabă să fie:

ma- **ca-** **re-**

4. Formează cel puțin cinci cuvinte din silabele următoare: re, un, chi, ghe, ța, tă, în, ro, gi, fa, ra, e, brit, ce, ci, șe, ge, mer, ră, fă, ță, ghi, che.

5. Pune, în tabel, următoarele cuvinte, după numărul de silabe: gospodină, gâză, deretică, soare, stup, miere, zumzet, prisăcar, câmpie, trandafir, albi, viespe.

1	2	3	4
….	….	….	….

6. Dă exemple de câte trei cuvinte formate:
a) dintr-o silabă;
b) din două silabe;
c) din trei silabe.

7. Scrie, în caiet, toate variantele de despărțire în silabe, la capătul rândului, a cuvintelor: îmbrăcată, exercițiu, trândăvie, cercetător, învesmântează.
Exemplu: folositoare: fo-lositoare, folo-sitoare, folosi-toare, folositoa-re.

Doctorul și animalele sale

după Kornei Ciukovski

- A fost odată un doctor tare cumsecade, care se numea Aumădoare. El iubea foarte mult animalele.
- Într-o zi veni, în casa lui din pădure, un cal tare trist.

— Lama, vonoi, fifi, cucu! rosti calul încetișor.

- Doctorul, care învățase limba animalelor, înțelese că asta înseamnă: ***„Mă dor ochii. Dați-mi, vă rog, niște ochelari!”***.

— Capuchi, canuchi! îi spuse el calului. Asta însemna: ***„Luați loc, vă rog!”***.

- Calul se așeză. Doctorul îi puse o pereche de ochelari și durerea dispăru ca prin farmec.

— Ceaca! adică ***„Mulțumesc”***, spuse calul și o porni la trap.

- Îi trata pe toți, dar nu lua bani de la nimeni. Ce bani puteau să aibă animalele?
- Vania și Tania, copiii vecinilor, pe care medicul îi vindecase cândva de scarlatină și pojar, atârnaseră prin copaci anunțuri:

DOCTORUL AUMĂDOARE
A DESCHIS SPITAL.
VINDECĂ DE BOALĂ
ORICE ANIMAL!

(fragment din volumul ***„Doctorul Aumădoare”***)

Descoperim textul

1. Citește textul. Identifică:
a) titlul și autorul;
b) fragmentele;
c) locul întâmplării;
d) personajele întâmplării.

2. Identifică cuvinte care îți arată momentele întâmplării.
Exemplu: odată.

3. Realizează un desen în care să ilustrezi secvența ta preferată din text.

Spune-ți părerea

Poate fi doctorul Aumădoare un bun exemplu pentru tine? Motivează-ți răspunsul!

Citim mai mult

Doctorul Aumădoare este cumsecade, blând și generos, are barbișon alb cu mustăți în furculiță, halat și bonetă, pantaloni în dungi și ochelari rotunzi. Are o căsuță modestă și o soră tare nesuferită, pe nume Varvara.

Autorul său, **Kornei Ciukovski**, s-a inspirat din aventurile unui anume doctor Doolittle, scrise de Hugh Lofting. Citește un fragment mai lung din volumul ***„Doctorul Aumădoare”*** de Kornei Ciukovski.

Lucrăm

1. Citește:
a) fragmentul în care este prezentat doctorul Aumădoare;
b) dialogul dintre doctor și cal;
c) enunțurile care exprimă exclamări;
d) enunțul care exprimă o întrebare;
e) enunțul în care se vorbește despre cei doi copii.

2. Scrie după dictare dialogul dintre cal și doctor.

3. Formulează întrebări pentru răspunsurile date:
a) Doctorul Aumădoare iubea foarte mult animalele.
b) El trăia într-o casă din pădure.
c) Doctorul învățase graiul animalelor.
d) Aumădoare a vindecat calul punându-i ochelari.
e) Doctorul nu cerea bani pentru tratamentele sale.
f) Tania și Vania au pus anunțurile în pădure.

4. Povestește oral conținutul textului, dezvoltând enunțurile de mai sus.

5. Scrie:
a) într-o propoziție, despre ce este vorba în text;
b) într-o expresie, ce conține textul;
c) un cuvânt care rezumă conținutul textului;
d) la ce culoare te gândești când citești textul;
e) cea mai importantă idee din text.

Colaborăm

1. Activitate în perechi

Împreună cu un coleg, creați un ***„limbaj secret”*** cu care veți alcătui: formule de salut, de permisiune, de solicitare.

Interpretați-le în fața clasei. Ceilalți colegi vor ghici ***„limbajul”***. Votați cel mai amuzant ***„limbaj secret”***.

2. Activitate în grup

Formați grupe de 4 sau 6 colegi și completați ***„Piramida textului”*** cu:
1 cuvânt pentru locul unde se desfășoară întâmplarea;
2 cuvinte cu același înțeles pentru cuvântul doctor;
3 cuvinte pentru însușirile doctorului;
4 cuvinte pentru faptele/acțiunile lui;
5 cuvinte pentru o propoziție care să conțină cuvântul ***„animale”***;
6 cuvinte pentru o întrebare referitoare la text.

Fiecare echipă își va prezenta piramida în fața clasei.

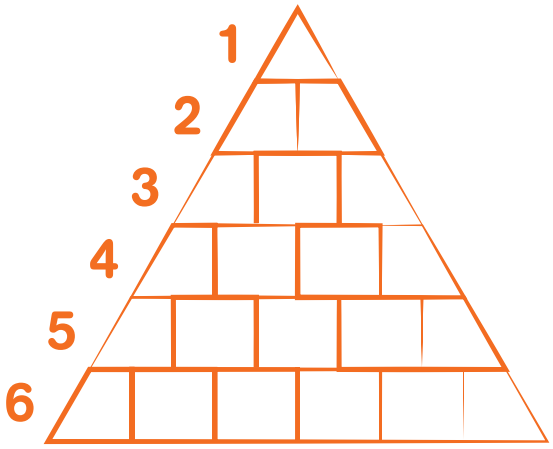

Descoperim cuvinte

1. Se dau cuvintele:
vesel, ura, repejor, grai, apăru, se ridică.
a) Găsește în text, câte un cuvânt cu sens opus pentru fiecare cuvânt dat.
b) Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare cuvânt găsit.

2. Se dă expresia:
„durerea dispăru ca prin farmec”.
a) Explică expresia.
b) Alcătuiește un enunț cu această expresie.
c) Desparte în silabe fiecare cuvânt din expresie. Numără câte silabe sunt în fiecare cuvânt.

Portofoliu

Scrie în tabel, elementele reale și cele imaginare din text. Argumentează fiecare element cu enunțuri din text.

Elemente reale	Elemente imaginare
….	….

Ne jucăm

Completează ***„Cheia dorințelor”*** cu calitățile pe care le apreciezi la un medic, pornind de la literele din cuvântul ***„DOCTOR”***:

….
….
….
….
….
….

Sunetul și litera. Vocalele și consoanele

Descoperim

- Cu ce tratează doctorul durerea calului?
- Pronunță cuvântul ***„ochelari”*** pe silabe.
- Câte silabe are acest cuvânt?
- Cum se pronunță sunetele **o, e, a, i**? Dar **c, h, l, r**?

Reținem

Sunetul este partea cea mai mică a unui cuvânt. Sunetele se aud și se rostesc.

Litera este semnul scris al sunetului. Literele se citesc și se scriu.

Literele sunt mici sau mari. Folosim literă mare la începutul propoziției sau când scriem nume proprii: persoane, țări, orașe și altele.

Scriem cu litere de mână în caiet și citim litere de tipar din carte.

Sunetele se împart în două grupe:
VOCALELE sunt sunete care se rostesc fără ajutorul altor sunete și pot alcătui singure silabe.
CONSOANELE se rostesc cu ajutorul altor sunete și nu pot alcătui singure silabe.

Lucrăm

1. Transcrie primele două enunțuri din textul ***„Doctorul Aumădoare”***.

a) Precizează numărul silabelor din fiecare cuvânt.

b) Precizează vocalele **(V)** și consoanele **(C)** din fiecare enunț.

Atenție! Observăm că într-o silabă trebuie să existe cel puțin o vocală.

2. Transcrie cuvinte din textul lecției, formate după schemele date:
c+v+c; c+v+c+v.

3. Formează câte trei cuvinte noi, înlocuind prima silabă din fiecare cuvânt cu câte o silabă potrivită:
(exemplu: va-ră, pa-ră, ța-ră, moa-ră)

iarnă, …..., …., …. vorbă, …., …., ….
carte, …., …., …. soare, …., …., ….

4. Înlocuiește prima consoană cu alta:
(exemplu: parcă - barcă)

față - …. parte - ….
pâine - …. nor - ….
cară - …. vară - ….

5. Completează vocalele care lipsesc:

c_rb p_rc
tr_să s_mn_l
d_sc _ pl _ n _ t v_nd_c_r_

6. Adaugă câte o literă pentru a obține un nou cuvânt:
(exemplu: ma - mac - maci - macin -macină)

la - **da -**

7. Scrie cinci cuvinte în care se repetă de două ori aceeași vocală.
Exemplu: licee.

Termitele

după Igor Akimuskin

- Termitele sunt insecte **impropriu** denumite ***„furnici albe”***. De fapt, sunt rude cu gândacii. Trăiesc în **stepele** și pădurile din țările calde.
- ***„Casa”*** termitelor, înaltă de șapte metri, rezistă și la greutatea unui elefant. Termitiera seamănă cu o ciupercă uriașă sau cu un mușuroi.
- În interior **se profilează** tot felul de **arcade**, culoare, săli spațioase. În ***„încăperile”*** de pe margine, termitele cultivă ciuperci, în cele interioare depozitează ouă și cresc **larve**.
- În centrul construcției se află o cameră încăpătoare. Aici locuiește matca, numită și ***„regină”***. Ea este de 30 de ori mai corpolentă decât restul indivizilor.
- În colonie există termite-lucrătoare și termite-soldați. Lucrătoarele caută hrană și construiesc cuiburile. Soldații sunt foarte **agresivi**. Înarmați cu fălci puternice și cu dinți ascuțiți, păzesc fortăreața de **invadatori**. La nevoie, soldații recurg la un război chimic: o glandă specială acționează asemenea unui pistol cu apă, lansând un lichid **toxic**.
- Populația termitierei crește **vertiginos**. De aceea, termitele construiesc mereu încăperi noi.

Termita soldat

Termita lucrătoare

Matca

Vocabular

Află care este semnificația cuvintelor. Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare cuvânt explicat.

impropriu = incorect, nepotrivit;
stepă = câmpie întinsă, săracă în vegetație
se profilează = se distinge;
arcadă = boltă;
larvă = stadiu în dezvoltarea insectelor;
agresivi = care atacă, provocatori;
invadatori = năvălitori, cotropitori;
toxic = otrăvitor;
vertiginos = foarte rapid, fulgerător.

Întrebări

Răspunde la întrebări:

a) Cum mai sunt numite termitele? Este corect?
b) Cu cine se înrudesc ele?
c) Care este mediul de viață al termitelor?
d) Cum sunt organizate termitele?
e) Unde locuiește regina termitelor?
f) Ce rol au termitele-lucrătoare?
g) Care sunt armele termitelor-soldați?

Citim mai mult

Igor Ivanovich Akimushkin s-a născut în Moscova, a absolvit facultatea de biologie. A făcut descoperiri importante explorând viața marină. Cea mai cunoscută carte a sa este ***„Lumea animală”***. Numele lui a fost folosit la denumirea unui calamar, Cycloteuthis akimushkini, în cinstea lui.

Lucrăm

1. Găsește și citește:
a) fragmentul în care este prezentată rezistența termitierei;
b) descrierea termitelor-lucrătoare;
c) descrierea termitelor-soldați.

2. Grupează etichetele în perechi potrivite. Scrie pe caiet propozițiile formate.

lucrătoare	păzesc cuibul de invadatori
soldați	depune ouă
regină	construiesc cuiburi și caută hrană

3. Scrie câte o însușire a termitelor desprinse din enunțurile de mai jos:

Lucrătoarele construiesc cuiburile și pleacă în căutarea hranei.	….
La nevoie, soldații recurg la un război chimic.	….

4. Așază, în ordine, ideile principale din text:
- Locuința termitelor este foarte solidă.
- În cadrul coloniei există termite-lucrătoare și termite-soldați.
- Termitele trăiesc în stepele și pădurile din țările calde.
- Populația termitierei crește foarte rapid.
- Interiorul termitierei are multe camere spațioase.
- Regina termitelor este foarte corpolentă.

5. Scrie două informații pe care le-ai aflat din acest text.

Modele de text nonliterar

Descoperim

O rețetă, un anunț de mică publicitate, specificațiile tehnice care însoțesc anumite produse, articolele de revistă, scrierile din dicționar sau prospectele de medicamente sunt câteva modele de texte nonliterare.

Prezintă colegilor tăi câte un exemplu pentru fiecare din modelele enumerate!

Portofoliu

Completează o fișă cu:

a) specificații tehnice și de utilizare pentru un aspirator sau o mașină de spălat;

b) o rețetă culinară.

Ne imaginăm

„Sunt ziarist!”

Imaginează-ți că ești ziarist la o revistă pentru copii. Creează un articol informativ (5-7 enunțuri) despre un animal. Prezintă-l în fața clasei. Votați cele mai bune trei articole.

Reținem

Textul ***„Termitele”*** este unul nonliterar sau informativ deoarece:

- are drept scop informarea cititorului;
- informațiile prezentate sunt reale;
- limbajul este clar, precis, fără expresii artistice. Se folosesc mulți termeni științifici sau tehnici.

Textul nonliterar îl găsim sub mai multe forme: rețete, prospecte de medicamente, instrucțiuni de utilizare a aparatelor, ghiduri turistice, reclame, articole de ziar sau revistă, știri, interviuri, anunțuri de mică publicitate, lucrări științifice etc.

Colaborăm

1. Activitate în perechi

Împreună cu un coleg, descrieți în câteva enunțuri, o rețetă simplă pentru un preparat alimentar.

Exemplu: limonadă, tartine pentru micul dejun, omletă, salată de fructe etc.

2. Activitate în grup

„Anunțul de mică publicitate”

Formați echipe de 4-6 elevi. Formulați anunțuri de mică publicitate pe diverse teme: vânzări, cumpărări etc. Prezentați-le în fața clasei. Realizați, la final, turul galeriei. Votați cele mai bune trei anunțuri.

Rețetă pâine rapidă cu iaurt

Ingrediente:

400 gr. iaurt,
500 gr. făină,
2 ouă,
1 praf copt,
2 linguri zahăr,
un praf sare.

Mod de preparare

Într-un castron se pun iaurturile cu ouăle, zahărul și un praf de sare și se amestecă până se topește zahărul.

Se adaugă făina și praful de copt și se amestecă energic ca să nu facă cocoloașe. Se poate folosi mixerul sau robotul de bucătărie.

Se tapetează o tavă de chec cu hârtie de copt, se toarnă compoziția și se pune la cuptor pentru 40 minute. Se încearcă cu o scobitoare. Dacă nu mai rămâne deloc aluat lipit de ea înseamnă că pâinea este gata.

Se scoate din cuptor, se lasă să se odihnească,apoi se poate mânca.

Ne jucăm

Creează o reclamă pentru jucăria ta preferată.

Mașinuță cu radiocomandă

Funcții: înainte, înapoi, stânga, dreapta.
Dimensiuni aproximative: 30 cm. Culorile pot varia.
Necesită 5 baterii AA pentru mașină și 1 baterie pentru telecomandă. Bateriile nu sunt incluse.
Mașinuță recomandată copiilor cu vârsta peste 3 ani.

Alcătuirea unor texte după imagini și întrebări

Ne amintim

● Răspunsul dat unei întrebări se scrie cu alineat.
● Mai multe propoziții legate prin înțeles alcătuiesc un text.
● La final, se alege textului un titlu potrivit.
● Textul alcătuit se recitește și se corectează, dacă este cazul.

Reținem

Când întocmești un text după un șir de imagini, păstrezi ordinea și legătura între ele.

Observi și analizezi fiecare imagine astfel:
a) Ce conține ilustrația? (locul, timpul, personajele)
b) Ce fapte se petrec?
c) Ce legătură este între aceste fapte?
d) Ce titlu s-ar potrivi fiecărei ilustrații?
e) Dezvolți apoi aceste titluri sub forma unor propoziții mai cuprinzătoare, mai bogate.

Lucrăm

1. Realizează comparații:
(exemplu: fulgii ca fluturii)

zăpada ca ….
copacii ca ….
casa ca ….
iarna ca ….
clopoței ca ….
fereastră ca ….

2. Alcătuiește un text în care să fie înfățișat câinele. Folosește-te de întrebările următoare:
a) Ce fel de animal este câinele?
b) Unde trăiește el?
c) Ce înfățișare are? (mărimea, culoarea blănii)
d) Ce rase de câini cunoști?
e) Cu ce se hrănește?
f) Ce foloase aduce omului?
g) Ce proverb despre câine cunoști?

3. Găsește însușiri cuvintelor:
(exemplu: steluțe argintii)
ger, fulgi, zăpadă, sanie, brad, băiat, ursuleț, reni, fereastră, căldură, pat.

4. Redă conținutul imaginii de mai jos, răspunzând oral la următoarele întrebări:
a) Ce anotimp este?
b) Ce moment al zilei este?
c) Ce face băiețelul?
d) Cu cine doarme el?
e) Despre ce visează băiețelul?
f) Cine trece prin fața ferestrei băiețelului?
g) De cine este însoțit el?
h) Unde se duce?
i) Cum crezi că se termină visul băiatului?

Ne jucăm

Alcătuiește un text, din 5-7 enunțuri, urmărind benzile desenate.

Nu uita

Câteva reguli pentru un text reușit:

- exprimă-te clar și corect;
- evită repetarea supărătoare a aceluiași cuvânt (întrebuințează cuvinte cu sens asemănător);
- utilizează expresii artistice (te poți ajuta de listele tale din portofoliu sau de textele studiate);
- folosește corespunzător semnele de punctuație;
- scrie corect și îngrijit;
- așază adecvat textul în pagina caietului.

Recapitulare

1. Desparte în silabe cuvintele din propoziția următoare:

Doctorul Aumădoare învățase limba animalelor.

a) Stabilește numărul silabelor pentru fiecare cuvânt din propoziție.

b) Precizează vocalele (V) și consoanele (C) din fiecare cuvânt.

2. Completează enunțurile cu informațiile din textele studiate:

a) Casa termitelor se numește ....

b) Termitele pot fi de mai multe feluri: soldați, ... și ....

c) Albinele locuiesc în ....

d) Numele doctorului iubitor de animale din poveste este ....

e) Vania și .... îl ajutau pe doctor să îngrijească animalele.

3. Scrieți câte trei cuvinte care:

a) încep: - cu o vocală
- cu o consoană

b) se termină: - cu o vocală
- cu o consoană

4. Scrie vocalele și consoanele care intră în alcătuirea următoarelor cuvinte: **termitieră, invadatori, construcție, casă, necuvântător, încăpătoare**.
(exemplu: arcade - v c c v c v)

5. . Formulează enunțuri în care fiecare cuvânt începe:

a) cu aceeași vocală;
(exemplu: Alina aduce afine amare.)

b) cu aceeași consoană.
(exemplu: Pavel pictează păunul pe planșă.)

Evaluare

1. Citește textul în gând:

Cuțu Hamham

după F. Sahling

Hamham aparținea băiețelului unei vestite actrițe de cinema. Pentru micul său stăpân, era o jucărie cu care se distra atunci când se plictisea. Adesea îl lăsa singur, închis într-o cameră de hotel.

Într-o zi, când ușa camerei rămase deschisă, Hamham fugi afară. Se plimbă pe o stradă și printr-un parc. După un timp, dori să se întoarcă dar nu mai nimeri drumul.

Notează:

a) numărul cuvintelor primului enunț din text;

b) numărul silabelor celui de-al treilea cuvânt din text;

c) numărul vocalelor și al consoanelor celui de-al doilea cuvânt din text.

Notează corect: S - un răspuns; B - două răspunsuri; FB - trei răspunsuri.

2. Transcrie:

a) enunțul care prezintă al cui era cățelul;

b) enunțul care prezintă comportamentul băiatului față de câinele său;

c) enunțul care prezintă momentul fugii cățelului.

Transcrie corect: S - un enunț; B - două enunțuri; FB - trei enunțuri.

3. Alcătuiește un text, din șapte enunțuri, despre o vizită la un adăpost de câini fără stăpân.

Formulează corect enunțuri, legate prin înțeles, în legătură cu tema dată: S - trei enunțuri; B - cinci enunțuri; FB - șapte enunțuri.

„Necazurile lui miriapod când își duce copiii la cizmar”
după Gianni Rodari

„Povestea unui gât de sticlă”
după Hans Christian Andersen

„Iepurașul palavragiu”
după V. Kapninski

Competențe specifice:

- Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat (C.1.2)
- Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute (C.1.4)
- Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic (C.2.2)
- Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare (C.2.3)
- Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine (C.2.4)
- Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut (C.3.1)
- Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut (C.3.2)
- Identificarea semnificației unor simboluri, în contexte cunoscute (C.3.3)
- Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază (C.4.2)
- Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale (C.4.3)

Conținuturi:

Scrierea funcțională:
- Biletul de mulțumire, de informare, de solicitare

Ortografia:
- Scrierea corectă a cuvintelor **într-un/într-o**
- Scrierea corectă a cuvintelor **dintr-un/dintr-o**

Organizarea textului scris:
- Scrierea pe liniatură dictando
- Așezarea textului în pagina caietului: plasarea titlului, a autorului, folosirea alineatelor, respectarea spațiului dintre cuvinte

Necazurile unui miriapod când își duce copiii la cizmar

după Gianni Rodari

- Era o țară în care toți erau legume sau fructe. Cipollino, fiul unei cepe, era **ucenic** în atelierul meșterului Strugure. **Deprinse** repede **meșteșugul**: prindea tălpile în ținte, lipea ciubote, lua măsură clienților.
- Într-o seară, sosi Miriapodul-tată cu doi copii, Mii-de-Picioruțe și Mii-de-Lăbuțe. Micuții nu stăteau o clipă locului.
- Meșterul Strugure luă centimetrul.

— Doriți să le luăm măsură pentru pantofi? întrebă el.

— Să comand două mii de perechi? Nu mi-ar ajunge leafa pe toată viața să le plătesc. Înlocuiți doar pantofii care-s făcuți praf!

— Ăstuia trebuie să-i înlocuiesc primele două perechi și pantoful de pe al treisutelea picior stâng, iar ăstuilalt zece pantofi din șirul drept.

- — Oh, doamne, ce copii! **se văicărea** tatăl. Le-am spus doar să nu-și mai târască picioarele și să nu se mai dea pe lunecuș. Dar parcă ai cu cine te înțelege? Nu ascultă și pace!

(fragment din volumul
„Aventurile lui Cipollino”)

Vocabular

Află care este explicația cuvintelor. Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare cuvânt explicat:

miriapod = insectă cu un număr foarte mare de picioare;
ucenic = persoană care învață o meserie, elev, învățăcel;
a deprinde = a învăța, a-și însuși;
meșteșug = meserie, ocupație, îndeletnicire;
se văicărea = se văita, se plângea.

Joc digital

„Găsește intrusul”

Întrebări

a) În ce fel de țară se petrece întâmplarea?
b) Unde intră ucenic Cipollino?
c) Cum deprinsese meșteșugul Cipollino?
d) Cine a venit într-o seară, în atelierul meșterului Strugure?
e) Câte perechi de pantofi ar fi trebuit comandate pentru toate picioarele copiilor de miriapod?
f) Ce pantofi trebuiau înlocuiți?
g) De ce se văicărea Miriapodul-tată?

Citim mai mult

Gianni Rodari (23 octombrie 1920 - 14 aprilie 1980) a fost un scriitor și jurnalist italian, cunoscut în special pentru cărțile sale destinate copiilor.

Citește de același autor: ***„Cartea cu poezii vesele”***, ***„Poezii în cer și pe pământ”***, ***„Gelsomino în Țara Mincinoșilor”***.

Lucrăm

1. Povestește oral textul, cu ajutorul răspunsurilor la întrebări.

2. Găsește ordinea în care s-au întâmplat evenimentele:
a) Meșterul Strugure înlocuiește pantofii stricați.
b) Cipollino intră ucenic în atelierul meșterului Strugure.
c) Miriapodul-tată vine să repare pantofii copiilor săi.
d) Miriapodul tată se plânge de comportamentul copiilor.
e) Era odată o țară în care toți erau legume sau fructe.

3. Explică expresia: ***„pantofi făcuți praf”***. Alcătuiește un enunț cu această expresie.

4. Găsește cuvinte înrudite cu **meșteșug**.
Exemplu: muncă, muncitor, muncitoare, muncește, muncitoresc, muncitorește.

5. Se dau cuvintele: cuminte, murdărie, ucenic, repede. Găsește pentru ele:
a) cuvinte cu sens opus;
b) cuvinte cu sens asemănător.

Biletul

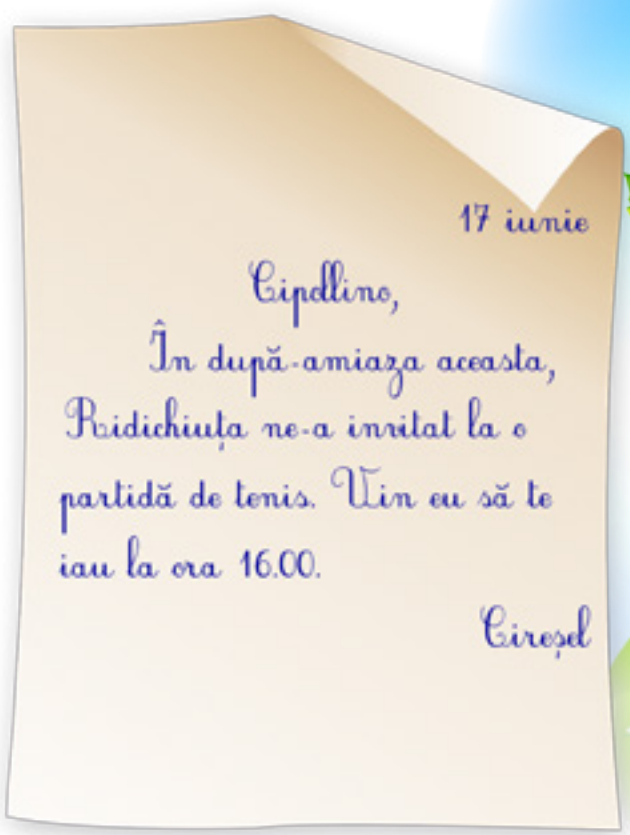

Descoperim

- Ce personaje observi în imagine?
- Ce i-a dat meșterul Strugure lui Cipollino?
- Cine a scris biletul? Pentru cine a fost scris?
- Ce mesaj îi transmite Cireșel lui Cipollino?

Reținem

Biletul este un scurt mesaj scris, adresat unei persoane apropiate.

Biletul poate fi de mai multe feluri:

- de mulțumire,
- de informare;
- de solicitare.

El cuprinde:

- data;
- formula de adresare;
- conținutul;
- semnătura.

Biletul nu se trimite prin poștă.

Ne jucăm

„Mesajul buclucaș” (Citește invers fiecare cuvânt!)

Prietenul meu a primit un bilet cu un mesaj codat. Ajută-l să descifreze mesajul și apoi transcrie corect biletul.

,șeraR

Et tpetșa izătsa ăs medev ănuerpmî luicem ed labdnah!

iahiM

Lucrăm

1. Elvira a primit de la colegul ei un bilet. Din greșeală, frățiorul ei l-a rupt. Ajut-o să reconstituie biletul ca să-l poată citi. Transcrie biletul.

Dragă Elvira,	că
la tine.	Îmi cer scuze
nu	veni
mâine	Voi
Claudiu	am ajuns
12 octombrie 2014	

2. Completează cele două bilete:

Bilet 1:

20 martie

….,

Am primit astăzi buchetul …. de la tine. Este ….. Îți ….!

Prietena ta, …..

Bilet 2:

….

Marius,

Îmi poți spune, te …..…., la ce oră …..…..… antrenamentul de …..…..…..?

…., Bogdan.

3. Scrie un bilet prin care îți informezi părinții că ai plecat la un coleg pentru a lucra împreună un proiect pentru școală.

4. Scrie un bilet prin care îi soliciți colegului tău să-ți împrumute o carte.

5. Cipollino ți-a reparat o pereche de pantofi la care țineai foarte mult. Scrie un bilet prin care îi mulțumești.

Povestea unui gât de sticlă

după Hans Christian Andersen

- Era o stradă cu case mici, urâte și **dărăpănate**. În fața odăii de la **mansardă**, a uneia dintre ele, se afla un **canar** frumos într-o colivie veche. Stăpâna n-avusese un păhăruț și pusese apă canarului într-un gât de sticlă. Canarului nu-i păsa de urâțenia coliviei și ciripea voios.
- — Hei, ție îți dă mâna să ciripești, îi spuse într-o zi gâtul de sticlă. Tu ești întreg și nu **schilodit** ca mine. Aș vrea să văd ce ai face de-ai fi în locul meu. Mi-a rămas **teafără** doar gura și aceasta astupată cu un dop! Când eram o sticlă întreagă, cântam și eu.
- Gâtul de sticlă începu să povestească cum luase naștere din nisip topit. Pe măsură ce se răcea, simțea o mare dorință să pornească în lume. Dorea să-și **croiască** alt drum, să nu se piardă printre cei de seama lui.

Citim mai mult

Scriitor și poet din Danemarca, **Hans Christian Andersen** este celebru pentru basmele sale. Printre cele mai cunoscute povești ale lui se numără ***„Crăiasa Zăpezilor”***, ***„Mica sirenă”***, ***„Hainele cele noi ale împăratului”*** și ***„Rățușca cea urâtă”***. Basmele sale au fost traduse în peste o sută de limbi.

Vocabular

Află care este semnificația cuvintelor. Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare cuvânt explicat:

dărăpănat = distrus, surpat, în ruină;
mansardă = încăpere așezată imediat sub acoperiș;
canar = mică pasăre cântătoare cu pene galbene;
schilodit = infirm, invalid, neputincios;
teafără = sănătoasă, întreagă, nevătămată;
a croi = a tăia un material după model, (aici) a plănui, a făuri.

Așa eram eu o sticlă întreagă!

Lucrăm

1. Identifică:
- titlul și autorul textului;
- fragmentele conținute de text;
- alineatele textului;
- locul întâmplării;
- personajele întâmplării.

2. Povestește oral textul, cu ajutorul răspunsurilor la întrebări.

3. Găsește în text:
- Enunțul în care este prezentată strada.
- Enunțurile care descriu canarul.
- Enunțul care explică cum luase naștere gâtul de sticlă.

4. Ordonează cuvintele pentru a forma propoziții.

a) dărăpănate, strada, case, avea, mici, urâte, și

b) sticlă, de, apă, bea, dintr-un, canarul, gât

c) interesantă, călătoria, lungă, a fost, sticlei, și

5. Completează propozițiile cu ajutorul întrebărilor:

(Unde?) erau case **(ce fel de?)**. **(Cine?)** bea **(ce?)** dintr-un gât de sticlă. Nu-i păsa de urâțenia **(cui?)** și ciripea **(cum?)**. **(Cine?)** începe povestea despre peripețiile lui.

6. Se dau cuvintele: dărăpănat, lungă, astupată, voios. Scrie pentru fiecare dintre ele un cuvânt cu înțeles asemănător și unul cu sens opus.

Întrebări

a) Unde se petrece întâmplarea?
b) În ce i-a pus stăpâna apă canarului?
c) Cum se comporta canarul?
d) De ce era supărat gâtul de sticlă?
e) Ce făcea gâtul de sticlă pe când era o sticlă întreagă?
f) Cum luase naștere gâtul de sticlă?
g) Ce dorință simțea pe măsură ce se răcea? De ce?

Colaborăm

1. Activitate în perechi

Imaginează-ți că tu ești gâtul de sticlă și colegul tău este canarul. Realizați un dialog în care vă povestiți peripețiile. Prezentați-l în fața clasei.

2. Activitate în grup

Se împarte clasa în grupe de 4-6 elevi. Conform tabelului, realizați planul de idei sub formă de întrebări. Transformați ideile exprimate sub formă de întrebări în idei sub formă de propoziții.

La final, realizați turul galeriei. Discutați, dezbateți. Votați cele mai bune idei.

Întrebare	Propoziție
….	….

Ne imaginăm

Sticla s-a spart din cauza aventurilor prin care a trecut în lunga sa călătorie. Imaginează-ți călătoria gâtului de sticlă. Realizează un desen cu una din aventurile imaginate.

Portofoliu

„Cine ai vrea să fii?”

Scrie un text, în care să arăți ce personaj (din basmele cunoscute de tine) ai dori să fii și de ce.

Ne jucăm

„RĂSPUNDE, ARUNCĂ, INTEROGHEAZĂ!”

Veți folosi o minge pe care o veți arunca, pe rând, de la unul la altul.
Cel care primește mingea răspunde la întrebarea celui care a aruncat-o, apoi aruncă mingea la alt copil adresându-i altă întrebare.

Întrebările vor fi în legătură cu textele studiate în orele de **Comunicare în limba română**.

Jocul se termină când mingea a trecut pe la toți elevii.

Spune-ți părerea

Ce înțelegi prin faptul că gâtul de sticlă ***„dorea să-și croiască alt drum, să nu se piardă printre cei de seama lui”***?

Scrierea corectă a cuvintelor într-o și într-un

Descoperim

Recitește textul ***„Povestea unui gât de sticlă”***.

Cum au fost scrise cuvintele **într-o** și **într-un**?

Reținem

Cuvintele **într-o**, **într-un** se scriu întotdeauna cu liniuță de unire.

Lucrăm

1. Așază în coloana corectă, următoarele cuvinte: colivie, gât, sticlă, călătorie, casă, odaie, mansardă, oraș, cuptor.

într-o	într-un
….	….

2. Scrie cel puțin 3 cuvinte, care pot urma după: **într-o**, **într-un**.

3. Alege varianta corectă!

a) Cosmin locuiește **într-o/într-un** casă vecină.

b) **Într-o/Într-un** bloc sunt multe apartamente.

c) Noi am fost **într-o/într-un** excursie.

d) Am văzut o veveriță **într-o/într-un** copac.

4. Completează textul cu ***„într-o”*** sau ***„într-un”***:

…. oraș era o stradă întortocheată. Pe acea stradă, …. colț, era o casă dărăpănată. …. cameră de la mansarda casei stătea o fată bătrână ce avea ….colivie un canar vioi. Colivia era atârnată …. cui înalt, de unde puteai privi …. curte cu flori colorate. Nu era o colivie frumoasă, ba chiar era cârpită și deformată, …. cuvânt era veche. Dar canarului nu-i păsa de urâțenia coliviei sale. Pentru el era cea mai frumoasă.

5. Dați câte două exemple de enunțuri în care să folosiți cuvintele ***„într-o”*** sau ***„într-un”***.

Iepurașul palavragiu

după V. Kapninski

Trăia într-o pădure un iepuraș poreclit **Palavragiul** pentru că născocea tot felul de minciuni.

Odată iepurii **pliveau** stratul de morcovi.

— Ce bine ar fi dacă morcovii ar crește în pom, iar iepurii și-ar inventa niște aripi. Ar zbura în jurul pomului și-ar culege morcovii! le zise iepurașul-născocilă.

— Pleacă, Palavragiule, ne ții din treabă!

E o zi fierbinte. Palavragiul privește cum aleargă, în cerc, iepurii cu gălețile și stropesc morcovii. Îi vine o idee. După un timp, rostogolește o mașinărie. Fixează roata în apă. Aduce până la straturi **jgheaburi** din mesteacăn. În jurul roții atârnă găletușe. O veveriță sare pe roată și aleargă pe **traverse**. Roata se învârte. Găletușele scot apa din râu și o varsă în jgheaburi. Apa curge pe **straturi**.

Iepurii sar în sus de bucurie:

— Bravo, Palavragiule!

Bunicul Arici zâmbește și zice:

— Cum adică palavragiu? El este un inventator!

De atunci, toți îi spun iepurașului cu respect: ***„Inventatorul”***.

Vocabular

Află care este semnificația cuvintelor. Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare cuvânt explicat:

palavragiu = flecar, guraliv, (aici) mincinos;
pliveau = curățau de buruieni;
jgheaburi = conducte făcute din piatră sau dintr-un trunchi de copac care servesc la udatul plantelor;
traverse = (aici) bare de lemn așezate la o construcție de lemn;
straturi = fâșii de pământ, cu cărări pe margini, pe care se seamănă legume sau flori.

Colaborăm

Activitate în perechi

„Microfonul magic”

Realizează un dialog cu colegul de bancă, pornind de la textul citit.

Utilizează formulele de început:

Cum crezi….?

De ce ți se pare….?

Ce părere ai despre….?

Ce crezi despre….?

Inversați rolurile.

Ne jucăm

„Fazan”

Formați grupe de 3-4 elevi. La început, unul dintre jucători spune în gând alfabetul.

Cel care urmează spune ***„STOP”*** și litera la care a ajuns cel cu alfabetul este litera cu care va începe primul cuvânt.

Jucătorul care a spus stop spune primul cuvântul, iar următorul participant trebuie să formeze un altul, care să înceapă cu ultima silabă a celui dinainte.

Când un jucător este blocat sau nu mai găsește un cuvânt, devine F. La fiecare blocaj nou, jucătorul mai primește o literă: A-Z-A-N. Când a format cuvântul FAZAN, iese din joc.

Ultimul rămas în joc câștigă.

Lucrăm

1. Identifică:
- titlul și autorul textului;
- fragmentele conținute de text;
- alineatele textului;
- locul întâmplării;
- timpul întâmplării;
- personajele întâmplării.

2. Găsește și citește:
a) dialogul între Palavragiu și bunicul Arici;
b) un enunț care redă locul întâmplării;
c) un enunț care redă timpul întâmplării;
d) un enunț care exprimă o întrebare;
e) un enunț care exprimă o exclamare;
f) fragmentul în care este prezentată invenția iepurașului.

3. Formulează întrebări pentru răspunsurile date:
a) Într-o pădure trăia un iepuraș.
b) El născocea tot felul de minciuni.
c) Porecla lui era Palavragiul.
d) Iepurașul Palavragiu și-ar fi dorit ca morcovii să crească în copaci.
e) Iepurașii alergau cu gălețile în cerc ca să ude morcovii.
f) Palavragiul a apărut cu o mașinărie.
g) Mașinăria iepurașului udă singură morcovii.
h) Ariciul propune să-l numească pe iepuraș Inventatorul.

4. Transcrie al treilea fragment din text.

5. Scrie, după dictare, primul fragment din text. Verifică corectitudinea scrierii în pereche cu colegul de bancă.

6. Alcătuiește propoziții cu sensuri diferite ale cuvântului ***„mare”***.

7. Înlocuiește cuvintele subliniate cu altele, cu sens asemănător, aflate în text:
a) Viețuia într-o pădure un iepuraș care inventa tot felul de neadevăruri.
b) Era o zi călduroasă. Palavragiul observă cum fug, în cerc, iepurii cu gălețile și udă morcovii. Îi vine o idee. Iepurii ostenesc să transporte apă. După o perioadă văd că Palavragiul rostogolește un mecanism.

8. Notează cu V vocalele și cu C consoanele deasupra cuvintelor, din enunțul:
Curge apa pe straturile de morcovi.

9. Transformă cuvintele: urși, pui, mânji, nuci, cai, maci, cuci.
Exemplu: meri - merii.

10. Formează cuvinte noi, prin adăugarea unei litere sau a unui grup de litere în fața următoarelor cuvinte:

….mulțumit	….întors
….învățat	….cântare
….dus	….cădere

11. Completează comparațiile:

harnic ca ….	frumos ca ….
iute ca ….	fricos ca ….
tare ca ….	leneș ca ….

Ne imaginăm

Realizează un desen în care să ilustrezi un obiect inventat de tine. Scrie și la ce ar putea fi utilizat.

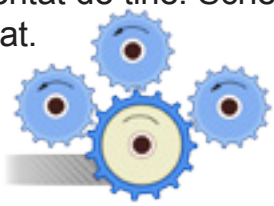

Scrierea corectă a cuvintelor dintr-o și dintr-un

Dintr-un salt veverița sare pe roată și scoate apa dintr-o baltă.

Descoperim

Observă imaginea.

Citește ce spune iepurele inventator.

Răspunde la întrebări:

a) Cum a sărit veverița pe traversele mașinăriei?

b) De unde scoate apă?

c) Cum au fost scrise cuvintele **dintr-o** și **dintr-un**?

Reținem

Cuvintele **dintr-o**, **dintr-un** se scriu întotdeauna cu liniuță de unire.

Lucrăm

1. Completează spațiile cu ***„dintr-o”*** sau ***„dintr-un”***:

…. sat	…. plic
…. pădure	…. caiet
…. casă	…. privire
…. bloc	…. pachet
…. clasă	…. bancă
…. tufiș	…. bucată

2. Alege varianta corectă:

a) Dintr-un/Dintrun tufiș a apărut bunicul Arici .

b) Prin frunzișul copacului lumina pătrundea **dintro/dintr-o parte**.

c) Dintr-un/Dintrun salt lepurașul Palavragiu a ajuns la morcovi.

d) Dintr-o/dintro scorbură a ieșit o veveriță zglobie.

3. Completează enunțurile cu ***„dintr-o”*** sau ***„dintr-un”***:

a) Imaginile acestea le-am decupat …. revistă.

b) Mai mulți elevi au ieșit …. clasă.

c) Bunica a scos …. coș mai multe fructe.

d) Vin …. oraș cu foarte mulți locuitori.

e) A mâncat ceva …. farfurioară, apoi a băut apă …. pahărel.

4. Dați câte două exemple de enunțuri în care să folosiți cuvintele ***„dintr-o”***, ***„dintr-un”***.

Recapitulare

1. Recunoaște personajul după cuvintele sale:

„Să comand două mii de perechi?”	....
„Ce bine ar fi dacă morcovii ar crește în pom!”	....
„Mi-a rămas teafără doar gura și aceasta astupată cu un dop!”	....
„Pleacă, Palavragiule, ne ții din treabă! ”	....
„Le-am spus doar să nu-și mai târască picioarele!”	....
„El este un inventator!”	....
„Doriți să le luăm măsură?”	....

2. Ordonează cuvintele și scrie propozițiile obținute:

a) copac, se, privighetorii, cântecul, dintr-un, aude.

b) săritură, dintr-o, ajunse, copacului, veverița, în, vârful.

c) se, prichindelul, într-un, complet, trezi, loc, necunoscut.

d) purta, prichinduța, într-o, părul, coadă, lungă.

3. Completează enunțurile cu explicațiile necesare:

a) Miriapodul-tată venise la atelier cu ...

b) Cipollino a observat că micii miriapozi sunt vioi deoarece ...

c) Meșterul Strugure folosea pentru măsurat un ...

d) Iepurașul-Palavragiu era poreclit așa deoarece …

e) Stăpâna îi pusese canarului apă într-un gât de sticlă fiindcă …

f) Gâtul de sticlă era trist deoarece…

Evaluare

1. Completează textul cu **într-o**, **într-un**, **dintr-o** sau **dintr-un**:

Strada Campanulelor era ticsită ... capăt în altul cu flori. … căsuță locuiau mai mulți prichindei. Ştietot era toată ziua cu privirea cufundată ... carte. Mai locuia aici doctorul Pilulă, cel care era îmbrăcat mereu … halat alb făcut ... material gros și trainic. Însă cel mai vestit dintre toți era Habarnam. Îl porecliseră așa pentru că nu știa nimic. Voia să capete învățătura ... dată, fără nici un efort. Se plimba mereu ... parte în alta a casei ca o pendulă. ... cuvânt, el era cel mai caraghios și năstrușnic.

(***„Aventurile lui Habarnam”*** după N. Nosov)

Completează corect: S - patru ortograme; B - șase ortograme; FB - opt ortograme.

2. Descrie, într-un enunț, îmbrăcămintea doctorului Pilulă.

Formulează un enunț în care realizează o descriere: S - parțial corectă; B - corectă, dar incompletă; FB - corectă și completă.

3. Ordonează propozițiile:

a) gros, material, și, făcut, trainic, dintr-un, era, Halatul.

b) prieteni, Habarnam, Ştietot, buni, erau, și.

c) pendula, el, Habarnam, plimba, mereu, se, după, cu.

Ordonează corect: S - o propoziție; B - două propoziții; FB - trei propoziții.

4. Scrie un bilet de mulțumire adresat de Habarnam prietenului său, Ştietot.

Compune un bilet de mulțumire care cuprinde și respectă elementele componente: S - parțial; B - cu una sau două omisiuni, FB - integral.

„Când sosesc cocoarele”
de Passionaria Stoicescu

„Primăvara”
după George Coșbuc

Competențe specifice:

- Identificarea sunetelor și silabelor în cuvinte și a cuvintelor în enunțuri rostite cu claritate (C.1.3)
- Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare (C.2.1)
- Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare (C.2.3)
- Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine (C.2.4)
- Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut (C.3.1)
- Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut (C.3.2)
- Exprimarea interesului pentru lectura unor cărți adecvate vârstei (C.3.4)
- Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare (C.4.1)
- Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale (C.4.3)

Conținuturi:

Scrierea funcțională:
- Felicitarea
- Afișul

Ortografia:
- Grupurile de sunete ea, ia, ie
- Grupurile de sunete oa, ua, uă

Când sosesc cocoarele

de Passionaria Stoicescu

Ies **timid** de sub **nămeți**
primele verzui săgeți.
Iarna, speriată-**oleacă**,
se ascunde sub cojoacă.

Clopoțel de ghiocel –
sună primăvara-n el.
Sar apoi de sub frunzare
Toporașii cu topoare….

Iarna-i speriată tare!
Când sosesc cocoarele,
O gonește soarele:
- Du-te, frig, du-te, omăt,
te-om chema noi **îndărăt**!
Dar acum, oaspeți dragi
ne sunt pe drum.

Tuturor li-e dor de cald,
de frunzișul de **smarald**,
de seninul cel **boltit**,
că de frig ne-am plictisit!
Du-te, iarnă-n altă **zare**,
că la noi sosesc cocoare!

Vocabular

Află care este semnificația cuvintelor. Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare cuvânt explicat în vocabular:

cocoare = cocori;
timid = sfios, rușinos;
nămeți = cantitate mare de zăpadă; troiene;
oleacă = puțin;
îndărăt = în spate, în urmă, înapoi;
smarald = piatră prețioasă, de culoare verde;
boltit = arcuit, bombat;
zare = orizont, (aici) văzduh, aer.

Spune-ți părerea

„Argumentează!”

Explică, în 3-4 rânduri, de ce anotimpul primăvara trezește natura la viață.

Citim mai mult

Passionaria Stoicescu s-a născut în 30 aprilie 1946, la București. Este învățătoare și a scris multe poezii și cărți pentru copii.

Răsfoiește și tu: ***„Lume mică, lume mare”***, ***„Calendarul fermecat”***, ***„Ada-ca-Zăpada și cei trei curăței”***, ***„Călimara fermecată”***.

Citește și ascultă, în manualul digital încă o poezie scrisă de poeta Passionaria Stoicescu!

Lucrăm

1. Transcrie în caiet strofa care ți-a plăcut mai mult.

2. Completează ***„Harta textului”***:

a) titlul și autorul poeziei;

b) numărul strofelor și al versurilor din fiecare strofă;

c) numele anotimpului prezentat în poezie;

d) un vers format din cinci cuvinte;

e) cuvintele care rimează (cuvinte din aceeași strofă, care au aceleași sunete sau litere în silabele finale);
(exemplu: o-măt > în-dă-răt)

f) expresii deosebite din text;

g) 1-2 enunțuri în care să descrii ce te-a impresionat mai mult în poezie.

Portofoliu

Realizează o fișă cu expresii deosebite, ghicitori și proverbe despre anotimpul primăvara.

Întrebări

- Unde se ascunde iarna?
- Ce flori vestesc sosirea primăverii?
- De cine este gonită iarna?
- Ce oaspeți dragi sunt pe drum?
- De ce le e dor tuturor?

3. Completează ***„ciorchinele”***, folosind cuvinte din poezie care au legătură cu anotimpul primăvara.

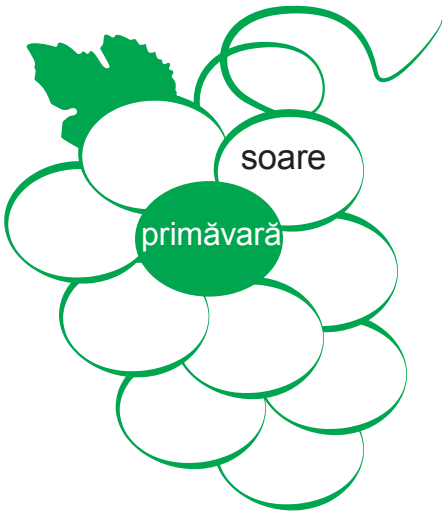

4. Asociază!

a) cuvinte cu sens opus;

sosesc	înnorat
primele	frig
se ascunde	pleacă
cald	se arată
senin	ultimele

b) cuvinte cu sens asemănător;

timid	desiș
văzduh	arcuit
frunzar	zare
vine	nămeți
boltit	sfios
troiene	sosește

5. Alcătuiește câte o propoziție legată de anotimpul primăvara, care să exprime:

a) o constatare;

b) o întrebare;

c) o exclamare.

6. ***„JURNALUL DUBLU”***

Selectează versurile din poezie, corespunzătoare explicațiilor date:

VERSURI DIN POEZIE	EXPLICAȚII
….	De sub zăpadă ies primele fire de iarbă.
….	Ultima zăpadă anunță sfârșitul iernii.
….	Ghioceii vestesc sosirea primăverii.
….	Dintre tufe răsar toporașii.
….	Apariția soarelui topește zăpada.
….	Toți așteaptă încălzirea vremii, frunzele verzi și cerul senin.

Ne jucăm

„Creionul vorbitor”

Un copil ține în mână un creion. Pune o întrebare legată de anotimpul primăvara. Colegul său răspunde și preia creionul. Pune la rândul lui o întrebare, pe aceeași temă. Următorul elev preia ștafeta.

Grupurile de sunete ea, ia, ie

Descoperim

O luptă aprigă începe între primăvară și iarnă. Sabia primăverii despică norii de plumb ai iernii lăsând drum liber soarelui. Natura s-a trezit din amorțeală. A înviat colțul ierbii. Un ghiocel suav și-a desprins capul din gluga de catifea verde. În depărtarea aurită de soare se văd berzele, iar văzduhul este înmiresmat de mirosul florilor. Un băiețaș și o fată au ieșit cu mieii la păscut.

a) Găsește cuvintele care conțin grupurile de sunete **ea**, **ia**, **ie**.

b) Desparte-le în silabe! Observă silabele care cuprind aceste grupuri de sunete.

Reținem

Fiecare grup de sunete (**ea**, **ia**, **ie**) face parte dintr-o singură silabă.

Lucrăm

1. Grupează în tabel cuvintele din listă: iarăși, creangă, bucureștean, miere, viață, îndoială, țeavă, ieftin, cuier, amiază, gheață, orășean.

ea	ia	ie
….	….	….

2. Alege cuvântul scris corect:
iarna - earna, peatra - piatra, paie - pae, epure - iepure, cheamă - chiamă, caiet - caet, seară - siară, gutue - gutuie, cartea - cartia, taie - tae, nuiele - nuele, iarbă - earbă.

3. Completează folosind **ea** sau **ia**.

…. mărul din farfurie!
…. merge repede.
…. culege flori.
…. duce o tavă.
…. hainele din dulap!
…. pixul din penar!

4. Completează cu **ea**, **ia**, **ie** silabele incomplete:

co-lo-r__ -ză
ba-__
ve-gh__-ză
__r-ma-roc
che-__
în-doa-__
nu-__-le
dă-ru-__ș-te
chel-tu-__-lă
dez-m__r-dă

5. Alcătuiește enunțuri cu ajutorul cuvintelor: ierbar, oaie, iarbă, viață, seară, marea.

6. Scrie după dictare:

Adesea, având ușa deschisă, deschideam și fereastra. Din cauza curentului, a început să mă doară măseaua. Acum iau medicamente și beau ceai. Iau câte o pastilă pe zi: lunea, marțea, miercurea. Joia fac pauză.

Primăvara

după George Coșbuc

Acum plouă, acum e vreme frumoasă, ba câteodată și ninge. Ziua crește, noaptea scade. Când e vremea bună, soarele e cald și vesel. Pe câmpul verde se joacă mieii.

Au înfrunzit pădurile. Plugarii încep să are. Copacii au dat în floare. **Pajiștea** e și ea numai flori. Mierla fluieră în zăvoi. Noaptea cântă privighetoarea. Cucul își strigă numele prin pădure.

Pretutindeni vezi păsările zburând cu paiele-n cioc, ca să-și facă un cuib moale și călduros. Au sosit și rândunelele, care le alungă din cuiburile lor pe obraznicele vrăbii ce s-au adăpostit acolo peste iarnă.

Fluturi sunt destui, albi și galbeni. Zboară și gândăceii de toate neamurile. Musculițele se joacă în voie. Furnicile harnice au toată ziua de lucru. Albinele umplu cu **zumzetul** lor crângul și câmpiile.

Ce de mișcare, ce de viață și veselie peste tot! Întreaga natură parcă-i în sărbătoare!

(fragment din ***„Calendarul școlarului”***)

Vocabular

Află care este semnificația cuvintelor. Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare cuvânt explicat la vocabular:

pajiște = teren pe care crește iarbă;

zumzet = sunet caracteristic pe care îl produc insectele, mai ales albinele, când zboară.

Citim mai mult

Vrei să afli mai multe despre primăvară? Citește și ascultă în manualul digital poezia ***„Sosirea rândunicii”*** de George Coșbuc.

Portofoliu

Realizează o fișă cu informații despre obiceiurile creștinilor, legate de sărbătorile de Paște.

Întrebări

a) Ce anotimp este descris în text?
b) Cine se joacă pe câmpul verde?
c) De ce zboară păsărelele cu paie în cioc?
d) Ce fac rândunelele?
e) Cum sunt fluturii?
f) Unde se aude zumzetul albinelor?
g) Cum este natura primăvara?

Lucrăm

1. Găsește și citește enunțurile din text despre:
- vreme;
- păsări;
- insecte.

2. Identifică:
a) titlul și autorul textului;
b) anotimpul descris în text;
c) propozițiile exclamative din text.

3. Transcrie al patrulea alineat din text.

4. Completează propozițiile cu ajutorul textului:
a) Plugarii ….
b) Zilele …..
c) Mieii …..
d) Pădurile …..
e) Copacii …..

5. Găsește și scrie cuvinte din text, care conțin grupul de sunete **ea**, **ia**, **ie**.

6. Găsește în text însușiri pentru cuvintele din listă: vreme, soare, cuib, vrăbii, fluturi, furnici.

7. Găsește în text, cuvinte cu sens asemănător pentru: codru, timp, vrednice, nerespectuoase.

8. Găsește în text, cuvinte cu sens opus pentru: tare, friguros, cheamă, nicăieri.

9. Completați cu **ia** sau **ea**:
a) …. merge la școală.
b) Cine vrea să …. această carte?
c) Andrei …. o floare din vază.
d) Ilinca e cu …. la clubul de handbal.
e) …. se duce în grădină, deoarece vrea să …. niște ceapă.

10. Grupează cuvintele din text, care exprimă: ființe, fenomene ale naturii, acțiuni, însușiri.

11. Ordonează cuvintele date în propoziții:
a) multicolori, pe, câmpul, zboară, fluturi, înflorit.
b) cele, harnice, roiesc, pe, crengile, albinele, înmugurite.
c) călătoare, au, țara, venit, păsările, în, noastră.
d) mărțișorul, sosirea, primăvara, simbolizează, anotimpului.

Ne jucăm

„Răspunde, aruncă, interoghează!”

Veți folosi o minge pe care o veți arunca, pe rând, de la unul la altul.
Cel care primește mingea răspunde la întrebarea celui care a aruncat-o, apoi aruncă mingea la alt copil adresându-i altă întrebare.
a) Întrebările vor fi în legătură cu anotimpul primăvara.
b) Jocul se termină când mingea a trecut pe la toți elevii.

Ne imaginăm

Alcătuiește un text cu ajutorul imaginii și întrebărilor date.
a) Ce anotimp a sosit?
b) Cum este vremea?
c) Ce se întâmplă cu natura?
d) Ce poți spune despre activitatea păsărilor și a insectelor în acest anotimp?
e) Ce activități au oamenii primăvara?
f) Ce aștepți tu de la această primăvară?

Grupurile de sunete oa, ua, uă

Descoperim

Recitește textul ***„Primăvara”*** de George Coșbuc.

a) Găsește și transcrie cuvintele care conțin grupurile de sunete oa, ua, uă.

b) Desparte-le în silabe! Observă silabele care cuprind aceste grupuri de sunete.

Reținem

Fiecare grup de sunete (**oa**, **ua**, **uă**) face parte dintr-o singură silabă.

Lucrăm

1. Grupează în tabel cuvintele din listă: aluat, roua, groapă, gogoașă, cureaua, ouăle, plouă, nemiloasă, nouă, două, plouat, soartă, ziuă, luat, roată.

oa	ua	uă

2. Alege varianta corectă de scriere a cuvintelor de mai jos: ualã-oală, oaspete-uaspete, uaie-oaie, oaste-uaste, cafeaua-cafeaoa.

3. Transformă cuvintele, după model: ger, ceață, nor, os, curaj, cald.
Exemplu: inimă - inimoasă.

4. Completează cu **oa**, **ua**, **uă**:

m__ră	c__lă
pl__	do__
vo__	dom__lă
răc__re	scris__re
__ză	basma__
patin__r	cafea__

5. Alcătuiește enunțuri cu ajutorul cuvintelor: soare, ziua, nouă.

6. Completează versurile cu ajutorul cuvintelor: noapte, cheia, mea, arzătoare, scrisoarea, dumneavoastră, treia.

Afară-i … albă, cu lună …,
Eu vorbelor alese le-ncerc în taină ....
Și scriu ... aceasta, întâia … scrisoare,
Elevul … timid, din banca a ….
(***„Învățătorul meu”*** - Petre Ghelmez)

7. Scrie după dictare:

E ziua de 1 Mai, zi caldă de primăvară. Nu mai plouă. Soarele vesel încălzește toată natura. Oamenii se îndreaptă spre parcuri. Mulți poartă copii în brațe. Sunt foarte veseli. Pretutindeni se simte o atmosferă de sărbătoare.

Felicitarea

8.03.2015

Dragă mamă,
Cu ocazia zilei de 8 Martie
îți dorim sănătate, fericire și o
primăvară frumoasă!
La mulți ani!
Cu drag,
Alina și Ștefan

Descoperim

- Cu ce ocazie este trimisă felicitarea?
- Cine a trimis felicitarea? Cui îi este adresată?
- Ce urări fac copiii mamei lor?

Reținem

Felicitarea este o scrisoare de dimensiuni reduse, prin care adresăm unei persoane (membru al familiei, coleg, prieten etc.):

- urări de sănătate și fericire cu ocazia unor sărbători tradiționale, aniversări sau a unor evenimente importante din viață;
- felicitări, cuvinte de laudă pentru o realizare importantă.

Felicitarea se poate scrie pe o ilustrată special tipărită sau pe o ilustrată confecționată manual, prin mijloace proprii.

O felicitare trebuie să cuprindă:

- textul;
- formula folosită (***„La mulți ani!”***, ***„Hristos a înviat!”***, ***„Felicitări!”*** etc.);
- semnătura și data.

Lucrăm

1. Redactează o felicitare cu ocazia sărbătorii de 1 Martie.

2. Completează semnele de punctuație corespunzătoare:

Fie ca spiritul Sfintelor Sărbători de Paște să pătrundă în casă și în sufletul tău și al tuturor celor dragi

La Mulți Ani

Cu prietenie

Corina

3. Realizează o felicitare cu ocazia sărbătorii de Paște adresată bunicilor tăi.

Colaborăm

Împărțiți clasa în trei grupe. Fiecare grupă va realiza felicitări pentru ocaziile următoare:

a) sărbătoarea de Paște;

b) aniversarea unui prieten;

c) o reușită a unui coleg.

Afișați produsele voastre pe un panou. Faceți turul galeriei. Votați cele mai reușite felicitări.

Afișul

Reținem

Afișul:

- reprezintă un anunț public, tipărit și ilustrat, care cuprinde diferite informații;
- se afișează în instituții, pe străzi etc. sau se distribuie trecătorilor.

Afișul conține:

- sloganul;
- textul-îndemn;
- informații scurte despre un anumit produs, eveniment;
- imaginea grafică a acestuia.

Tipuri de afișe:

- invitația de a vizita un loc, un oraș, un sat, o zonă, o țară (afiș turistic);
- invitația de a asista la un spectacol, un eveniment, o sărbătoare;
- invitația de a cumpăra un produs (afiș publicitar).

Când realizezi un afiș:

- Ține cont de tipul de oameni cărora te adresezi!
- Nu adăuga mult text pe un afiș publicitar!
- Afișul nu este un anunț!
- Titlul trebuie să iasă în evidență!
- Nu încărca un afiș publicitar cu multe poze!
- Nu folosi imagini banale sau care au mai fost folosite!

Ne amintim

Propozițiile care exprimă o mirare, o bucurie, un sfat, un îndemn, o strigare au la sfârșit **semnul exclamării (!)**.

Lucrăm

1. Identifică tipul de afiș!

2. Realizează un afiș în care să anunți o serbare de ziua mamei.

Colaborăm

1. Activitate în perechi

Împreună cu un coleg, creați un afiș pentru a prezenta un eveniment din clasa sau școala voastră.

2. Activitate în grup

Formați echipe de 4-6 elevi. Scrie propoziții care să exprime îndemnuri prin care să convingeți turiștii străini să viziteze România.

Recapitulare

1. Transformă cuvintele: **furnică, pădure, fluture, cuib, pasăre, vrabie, piatră, casă,** după modelele date:
a) albină → albinuță
b) mătură → măturoi

2. Compară semnele primăverii cu semnele iernii.

3. Enumeră părțile componente ale unui afiș.

4. Creează un afiș pentru a convinge turiștii să viziteze zona (orașul sau satul) în care locuiești.

5. Realizează o felicitare pentru bunica ta, cu ocazia zilei sale de naștere.

6. Citește enunțurile de mai jos. Dacă enunțul este greșit, alege litera din coloana **greșit (G)**, iar dacă enunțul este corect, alege litera din coloana **corect (C)**. Scrie literele în ordine. Citește cuvântul format. Ce cuvânt ai obținut?

	C	*G*
Luna martie este o lună de iarnă.	F	S
Zăpada se topește primăvara.	O	A
De Crăciun trimitem rudelor un afiș.	L	A
Sărbătorim ziua mamelor în data de 8 martie.	R	V
Anotimpul primăvara începe în luna septembrie.	M	E

Evaluare

1. Citește textul și notează: a) numele autorului; b) titlul textului; c) numărul alineatelor.

Vine, vine, primăvara

după Octav Pancu–Iași

Dimineață, tocmai când fredonam cântecul ***„Vine, vine primăvara”***, am văzut ascuns după bloc, un bulgăre de zăpadă.

Soarele apăruse și dorea să intre prin ferestrele blocului. Era un soare ca un pepene galben. Îți făcea o poftă grozavă să-l mănânci presărat cu zahăr!

Bulgărele îl amenință:

- Hei! Oprește-te! Nici un pas înainte! Dacă nu mă asculți...

Dar, deodată, bulgărele simți cum își pierde glasul, greutatea și îndrăzneala. Tot pierzând câte ceva rămase un biet ochi de apă, cât să încapă într-un ibric.

Notează corect: S - un răspuns; B - două răspunsuri; FB - trei răspunsuri.

2. Explică, într-un enunț, cum a ajuns bulgărele de zăpadă să încapă într-un ibric.

Formulează corect: S - un enunț fără explicație; B - un enunț cu explicație parțială; FB - un enunț și o explicație completă.

3. Transcrie, din text, câte un cuvânt care conține grupul de litere: **ea**, **oa**, **ie**.

Transcrie corect: S - un cuvânt; B - două cuvinte; FB - trei cuvinte.

4. Completează cuvintele:

no_	po_niță
îndrăzn_lă	privighet_re
ian_rie	p_tră

Completează corect: S - 3 cuvinte; B - 5 cuvinte; FB - 6 cuvinte.

„Extraterestrul”

„Ionel, un băiețel”
după Gica Iuteș

„A fi mic, a fi mare”
după Lucia Olteanu

Competențe specifice:

- Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate (C.1.1)
- Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic (C.2.2)
- Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare (C.2.3)
- Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut (C.3.1)
- Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut (C.3.2)
- Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare (C.4.1)
- Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază (C.4.2)

Conținuturi:

Ortografia:

- Scrierea corectă a cuvintelor care conțin consoana **m** înainte de **b** și **p**
- Scrierea corectă a cuvintelor care conțin literele **â** sau **î**
- Scrierea corectă a cuvintelor care conțin litera **x**

Extraterestrul

E noapte. Ionuț strigă la fratele său:

— Bogdane, vino repede în balcon! Privește terasa blocului vecin! Vezi umbra aceea?

— Da, dar nu știu ce e.

— Cum nu știi? E un **OZN**. Asta e!

— Aaa, da! Are și un reflector…și niște aripi care flutură.

— Aoleu, strigară speriați băieții, se mișcă!

— Sigur este un **extraterestru**! **Detectează** zona. Iată-i antenele!

— Parcă aud și țăcănitul **emițătorului**. Ce-o transmite?

— Îi cheamă și pe ceilalți. Știi ce? Hai să-i **dejucăm** planurile! Vezi lădița cu cartofi? Îi vom folosi ca pe niște **proiectile**. Nu mai sta! Începem!

Băieții încep bombardarea obiectivului.

— Ce v-a apucat, nesocotiților? se aude amenințătoare vocea lelei Safta, spălătoreasa. Nu poate omul să strângă rufele și pe deasupra mi-am pierdut și lanterna. Ei las' că vă învăț eu minte!

În câteva minute, părinții celor doi atenți observatori au și **recepționat** mesajul transmis de ***„extraterestru”***, iar eroii noștri au primit o ***„recompensă”*** pentru activitatea lor de cercetare.

Vocabular

Află care este explicația cuvintelor. Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare cuvânt explicat la vocabular:

extraterestru = (ființă) din afara planetei Terra (Pământ);
OZN = obiect zburător neidentificat;
a detecta = a identifica, a descoperi;
emițător = dispozitiv, instalație care emite sunete;
a dejuca = a împiedica, a zădărnici;
proiectil = corp metalic exploziv tras de o armă, glonț, obuz;
a recepționa = (aici) a înregistra, a recepta.

Ne imaginăm

Imaginează-ți că te-ai întâlnit cu un extraterestru de pe planeta Marte. Realizează un dialog în care el îți descrie planeta lui.

Ne jucăm

Desenează o bandă ilustrată care să reprezinte textul.

Portofoliu

Culege curiozități și informații diverse, din reviste științifico-fantastice sau de pe internet, despre posibile civilizații extraterestre.

Citim mai mult

Te fascinează viața din spațiu? Citește și ascultă un fragment din volumul ***„Fetița de pe Terra”*** de Kiril Buliciov.

Vizualizează, în manualul digital, imagini din spațiu.

Întrebări

a) Ce credeau băieții că au observat pe terasa blocului vecin?
b) Cum arăta extraterestrul?
c) Ce făcea el?
d) Ce instrumente avea extraterestrul?
e) Ce au hotărât băieții?
f) Ce au folosit drept proiectile?
g) A cui voce s-a auzit după bombardament?
h) Ce a făcut lelea Safta?

Lucrăm

1. Povestește oral textul, cu ajutorul răspunsurilor de la întrebări.

2. Găsește și citește:
a) enunțurile care reprezintă întrebări;
b) enunțurile care exprimă exclamări;
c) enunțurile care conține cuvântul ***„extraterestru”***;
d) intervenția lelei Safta.

3. Identifică:
a) un enunț care prezintă timpul întâmplării;
b) un enunț care prezintă locul întâmplării;
c) personajele întâmplării.

Lucrăm

4. Se dau cuvintele: extraterestru, emițător, recompensă, recepționează, cercetează.

a) Desparte cuvintele date în silabe.

b) Eu zic una, tu scrii multe!

c) Alcătuiește enunțuri utilizând cuvintele date.

d) Formulează câte o întrebare cu fiecare cuvânt dat.

5. Cu ajutorul textului și imaginii, completează enunțurile cu explicațiile potrivite:

a) Bogdan și Ionuț au crezut că umbra lelei Safta era …..

b) Reflectorul extraterestrului era de fapt o …..

c) Aripile care fluturau erau …..

d) Cartofii au fost folosiți drept …..

6. Recunoaște personajul după cuvintele sale:

a) Privește deasupra blocului vecin!

b) Ce v-a apucat, nesocotiților?

c) Are și un reflector …. și niște aripi care flutură.

7. Ordonează cuvintele date pentru a alcătui o propoziție:
au recepționat, băieților, mesajul, părinții, extraterestrului.

8. Dezvoltă propozițiile date cu ajutorul întrebărilor dintre paranteze.

a) Băieții **(ce fel de?)** cercetau **(ce?)** blocului **(care?)**.

b) **(cine?)** detectează **(ce?)** cu ajutorul **(cui?)**.

c) Băieții **(ce fac?)** bombardarea obiectivului **(cu ce?)**.

d) Vocea **(cui?)** se aude **(cum?)**.

9. Scrie în caiet motivele pentru care cei doi băieți credeau că umbra este un extraterestru.

10. Completează, pe o fișă, ciorchinele, cu orice cuvânt care îți vine în minte când te gândești la un extraterestru.

Colaborăm

„Întâlnire cu extratereștrii”

Se împarte clasa în grupe de 4-6 elevi. Se va dezbate întrebarea: ***„Ar fi bine sau rău să intrăm în contact cu o civilizație extraterestră?”***

Fiecare grupă va completa HARTA ARGUMENTELOR (motivele pro și contra) pe o fișă.

La final, fiecare fișă va fi expusă la galeria clasei. Se va realiza turul galeriei. Se vor alege cele mai interesante hărți.

ARGUMENTE PRO	ARGUMENTE CONTRA
….	….

Scrierea corectă a cuvintelor ce conțin litera x

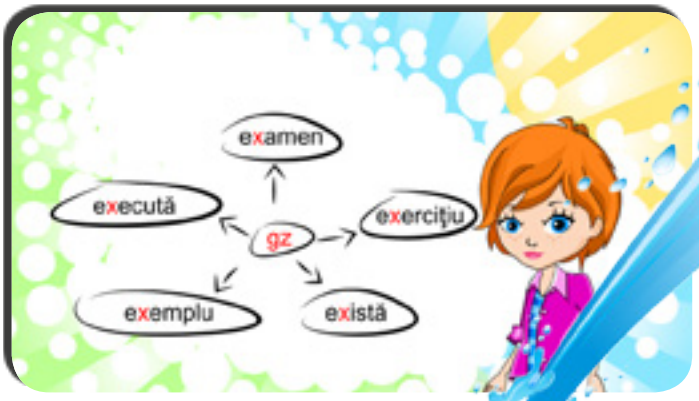

Maimuța zisă Kix
Și cu maimuța Pix
vor să se răcorească
la unsprezece fix.
Așa-i că treaba asta nu-i firească
Un elefant - să le maimuțărească?
(*„Dușul”* de Nina Cassian)

Descoperim

a) Citește versurile.
b) Transcrie cuvintele care conțin litera **x**.
c) Alcătuiește propoziții cu două dintre aceste cuvinte.

Lucrăm

1. Scrie denumirile obiectelor din imaginile de mai jos:

2. Scrie, în caiet, minimum patru nume de persoană care conțin litera **x**.

3. Alege varianta corectă:
a) Am cumpărat de la librărie un **pics**/**pix** nou.
b) Azi susțin **examen**/**egzamen** la limba germană.
c) Poezia ***„Primăvara”*** a fost scrisă de Vasile **Alecsandri**/**Alexandri**.
d) **Rucsacul**/**Ruxacul** este **ticsit**/**tixit** cu provizii.
e) În manual există/egzistă multe **tecstetexte** interesante.

Ionel, un băiețel

după Gica Iuteș

- A fost odată un băiețel, pe nume Ionel. Toți îl iubeau, doar cu grija lui trăiau.

— Cine mă ține în brațe? Cine vrea să mă-ncalțe? Cine mă ia la plimbare? țipa Ionel cât putea de tare.

- Părinții și bunicii aveau o singură îngrijorare: cum să-l facă mai repede mare? Toți alergau, din bucătărie în sufragerie, să-i umple lui Ionel altă farfurie. Ca să aibă poftă de mâncare, bunicul bate toba mare, mama deschide și-nchide umbrela, bunica se ascunde în bufet, iar tata face balet.
- Râde Ionel cu ochii la scamatorii și înghite din farfurii, pe nemestecate, tot soiul de bucate.

Băiatul mănâncă peste poate. Nici o hăinuță nu-l mai încape.

— Vai, ce mare a crescut Ionel! Ceilalți copii par pitici pe lângă el!

- Într-o dimineață, nu s-a mai ridicat din pat. Are amețeli și este ca vai de el. Când nenea doctorul se uită la Ionel zice că e prea dolofan, dragul de el. Va trebui să mănânce mai puțintel, ca să se facă din nou băiețel.

Întrebări

- Cine era Ionel?
- Cum se comportau toți cei din casă cu Ionel?
- Ce îngrijorare aveau părinții și bunicii?
- Ce făceau ei pentru a avea Ionel poftă de mâncare?
- De ce nu-l mai încăpea pe băiețel nicio hăinuță?
- Ce s-a întâmplat într-o dimineață cu Ionel? De ce?
- Ce i-a recomandat doctorul?

Portofoliu

Realizează o fișă cu diverse informații (după modelul ***Știați că….***) despre fructe și legume.

Spune-ți părerea

Crezi că părinții și bunicii lui Ionel au procedat corect cu acesta? De ce?

Lucrăm

1. Găsește și citește:
a) enunțurile care reprezintă întrebări;
b) enunțurile care exprimă un îndemn;
c) enunțurile care exprimă mirări;
d) al cincilea alineat.

2. Transcrie al treilea alineat. Apreciază aspectul scrisului și corectează greșelile.

3. Formulează câte o întrebare pentru fiecare răspuns:
a) Pe băiețel îl cheamă Ionel.
b) Părinții și bunicii aleargă pe rând în bucătărie.
c) Băiatul mănâncă din castroane și farfurii.
d) Hăinuța nu-l mai încape pe Ionel deoarece s-a îngrășat foarte mult.
e) Ceilalți copii par pitici pe lângă Ionel.
f) Într-o dimineață, băiețelul nu s-a mai ridicat din pat.

Citim mai mult

Gica Iuteș s-a născut în 17 septembrie 1925, la Bârlad, județul Vaslui. A scris poezii și povești pentru copii: ***„Vlăstar voinicul”***, ***„Prașția năzdrăvană”***, ***„Băiatul și noaptea”***. Dacă vrei să afli mai multe despre Ionel, citește o altă întâmplare scrisă de Gica Iuteș.

4. Găsește trei însușiri potrivite pentru fiecare imagine:

5. Transcrie propoziția: A fost odată un băiețel cu numele de Ionel.

a) Din câte cuvinte este alcătuită propoziția?

b) Desparte fiecare cuvânt în silabe.

c) Scrie numărul de vocale (V) și consoanele (C) din fiecare cuvânt.

d) Alcătuiește o propoziție despre Ionel.

6. Realizează un desen în care să prezinți o secvență din text.

Ne imaginăm

„Ce s-a întâmplat mai departe?”

Continuați povestea așa cum v-o închipuiți voi.

Colaborăm

1. Activitate în perechi

„Meniul zilei”

Realizează împreună cu colegul tău un meniu sănătos pentru Ionel:

MENIUL ZILEI: ….

Mic dejun:	între orele:
Gustare:	între orele:
Prânz:	între orele:
Gustare:	între orele:
Cină:	între orele:

2. Activitate în grup

„Mănânc sănătos, ca să cresc frumos!”

Formați grupe de 4-6 elevi. Realizați liste de alimente sănătoase/nesănătoase.

La final, afișați listele pe un panou (galerie). Realizați un tur al galeriei în care să discutați produsul realizat de fiecare grupă.

Scrierea lui m înainte de p sau b

Descoperim

Recitește textul ***„Ionel, un băiețel”***.

a) Găsește cuvintele care conțin litera m înainte de p sau b.

b) Alcătuiește câte o propoziție cu aceste cuvinte.

Reținem

Înainte de literele **b** și **p** se scrie, de obicei, litera **m**. Regula este valabilă pentru majoritatea cuvintelor, excepție fac cuvintele provenite din altă limbă și câteva alte cuvinte.

Ne jucăm

„Compunem cuvinte!”

îm - __-__
um - __
lam - __
îm - __ - __
um - __ - __
lam - __ - __
îm - __ - __ - __
um - __ - __ - __

Lucrăm

1. Scrie corect cuvintele sugerate de imagini. Alcătuiește propoziții cu aceste cuvinte.

2. Așază în prima coloană cuvintele care conțin grupul de litere **mp** și în a doua coloana pe cele care conțin grupul de litere **mb**:
ambalaj, bombă, campion, cimpoi, îmbelșugat, important, țambal, împrejur, imbold, schimb, împărțire.

3. Desparte în silabe cuvintele: hambar, cumpărător, cimpanzeu, îmbrăcată, bomboană, împrejurare, impresie, îmbolnăvi.

4. Alege forma corectă:
ambiție - anbiție,
cunpăr - cumpăr,
conpletează - completează,
conpanie - companie,
înbătrânit - îmbătrânit,
întânpinat - întâmpinat,
conputer - computer,
conpunere - compunere.

5. Formează cuvinte noi din cuvintele: podoabă, bujor, pachet, bogat, piatră, pușcă, bătrân, baie.
Exemplu: boboc → îmbobocit.

A fi mic, a fi mare

după Lucia Olteanu

Furnica Fu-fu se hotărî s-o viziteze pe maimuța Cocofifi. Maimuța era în grădină. Ținea o carte de-a-ndoaselea. Se prefăcea că citește. Fu-fu se sui pe **muchia** unei foi. Strigă veselă:

— Bună, Cocofifi!

— Tu ești, Fu-fu? spuse dezamăgită Cocofifi.

— Vrei să ne jucăm?

— Ce, să râdă toți de mine că am amică un punctuleț umblător? Eu mă joc cu elefantul Singapur. Ca să-l văd nu-mi trebuie **microscop**.

Cocofifi se apropie de elefant. Îl întrebă lingușitoare:

— Singapur, vrei să ne jucăm?

— Da. Hai pe balansoar!

Maimuța se așeză într-un capăt. Elefantul se instală în capătul celălalt. Scândura se înclină imediat în partea lui și așa rămase.

Veniră și alți prieteni: ursulina Greta, capra Aspasia, motanul Grigore, puișorul Marcel și fluturele Paul. Balansoarul însă rămânea nemișcat.

Deodată, toți strigară:

— Fu-fu, vino să te joci cu noi!

Bucuroasă, furnica se sui, balansoarul se înclină și jocul începu.

— Ca să vezi, se miră Cocofifi, fără o virguliță nu ne-am fi putut juca!

(fragment din volumul ***„Hai în lună!”***)

Vocabular

Află care este explicația cuvintelor. Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare cuvânt explicat la vocabular:

muchie = margine;
microscop = aparat cu lentile, care mărește foarte mult imaginea obiectelor foarte mici.

Întrebări

- Unde s-a hotărât să plece furnica Fu-fu?
- Ce făcea maimuța Cocofifi?
- Cui i-a propus Cocofifi să se joace împreună?
- Cum voiau să se joace Cocofifi și Singapur?
- Ce s-a întâmplat cu balansoarul?
- Cine a reușit să înceapă jocul?
- Ce crezi că a înțeles maimuța Cocofifi din această întâmplare?

Citim mai mult

Lucia Olteanu a publicat benzi desenate: ***„Aventurile lui Mac”*** (1970), dar și alte cărți ce vor fi pe placul vostru: ***„Zâmbiți, vă rog!”***, ***„Bilete pe adresa prietenilor mei”***, ***„Lumea într-un degetar”***.

Dacă vrei să afli mai multe despre personajele din această întâmplare, citește cartea ***„Hai în lună”***.

Lucrăm

1. Povestește oral textul, cu ajutorul răspunsurilor la întrebări.

2. Găsește și citește:
a) enunțurile care reprezintă întrebări;
b) enunțurile care exprimă îndemnuri;
c) enunțul care conține o enumerare;
d) intervenția elefantului Singapur.

3. Identifică:
a) titlul și autorul textului;
b) numărul fragmentelor din text;
c) un enunț care prezintă locul întâmplării;
d) personajele întâmplării.

4. Transcrie în caiet, dialogul dintre furnica Fu-fu și maimuța Cocofifi.

5. Completează numele fiecărui animal:

ursulina ….	fluturele ….
capra ….	furnica ….
motanul ….	maimuța ….
puișorul ….	elefantul ….

6. Alege proverbul potrivit pentru acest text:
a) Lauda de sine, nu miroase a bine.
b) Cine sapă groapa altuia, cade singur în ea.
c) Buturuga mică răstoarnă carul mare.

7. Scrie motivele pentru care:
a) balansoarul rămânea nemișcat;
b) maimuța Cocofifi nu voia să se joace cu furnica Fu-fu.

8. Ordonează următoarele enunțuri, conform momentelor întâmplării:
a) Jocul începe cu ajutorul furnicii Fu-fu.
b) Furnica Fu-fu o vizitează pe maimuța Cocofifi.
c) Cocofifi îl invită pe elefantul Singapur pe balansoar.
d) Cocofifi refuză propunerea furnicii de a se juca împreună.
e) Maimuța invită și alți prieteni pe balansoar.

9. Alcătuiește trei propoziții legate de întâmplările din text, care să exprime:
a) o constatare;
b) o întrebare;
c) o exclamare.

10. Formează perechi de cuvinte cu înțeles asemănător: fericită, nemișcat, amică, se așează, pofti, bucuroasă, se instală, neclintit, prietenă, invită.

11. Scrie după dictare ultimul fragment.
a) Schimbă caietul cu cel al colegului.
b) Apreciază aspectul și corectitudinea scrisului.

Colaborăm

1. Activitate în perechi

Comparați împreună cu un coleg cele două personaje, așa cum sunt descrise în text. Prezentați diagrama voastră în fața clasei.

Însușiri maimuța Cocofifi | **Însușiri comune** | **Însușiri furnica Fu-fu**

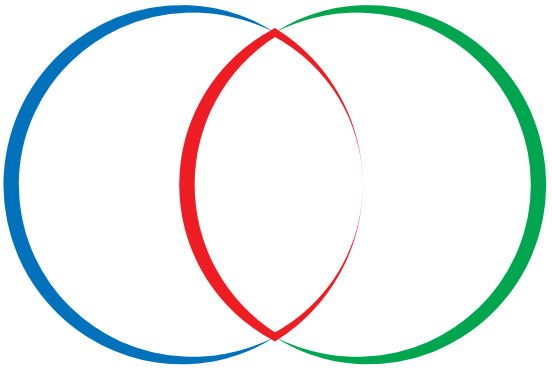

2. Activitate în grup

Împărțiți clasa în patru echipe. Realizați o numărătoare amuzantă. Fiecare echipă își va prezenta numărătoarea. Prezentați-le în fața clasei. Votați cea mai distractivă numărătoare.

Citește și ascultă în manualul digital și alte numărători din folclorul copiilor.

Una mie sută lei,
ia te rog pe cine vrei
din grămada cu purcei
a lu' moș Andrei.
Dacă n-ai pe cine,
ia-mă chiar pe mine,

Scrierea corectă a cuvintelor care conțin literele â și î

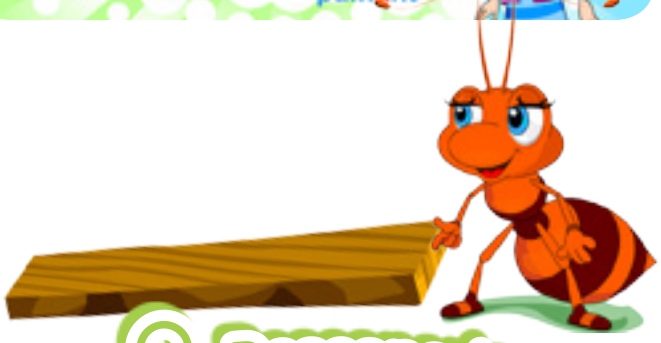

Descoperim

Fu-fu hotărî s-o viziteze pe maimuța Cocofifi.

Scândura se înclină și jocul începu.

a) Citește enunțurile de sub imagine.

b) Selectează cuvintele care conțin literele **â** și **î**.

c) Care este poziția celor două litere în cuvinte?

Reținem

Litera **â** se scrie în interiorul cuvintelor.

Exemplu: scândura.

Litera **î** se scrie la începutul sau sfârșitul cuvântului.

Exemplu: hotărî, înclină.

Lucrăm

1. Alege din textul ***„A fi mic, a fi mare”***, cuvintele care conțin literele **â** și **î**.

2. Completează cu **â** sau **î**:

p_nză	hotăr_
_nceput	_naintă
cobor_	c_ntec
cuv_nt	Rom_nia
_mpreună	_ntrecere
posomor_t	d_nsul
_nt_mplare	_nc_ntat

3. Alege forma scrisă corect:

a) întâmplare / întîmplare
b) âncetat / încetat
c) întîlnire / întâlnire
d) coborâ / coborî
e) gîndire / gândire
f) învățământ / învățămînt
g) hotărî / hotărâ
h) cîntec / cântec
i) întârziere / întîrziere
j) doborâ / doborî

4. Scrie cel puțin patru cuvinte rude ale cuvântului **român**.

5. Dictare:

Apoi zbură pe ferestruica podului, iar Buratino fugi către colțul magaziei, împleticindu-se în păienjeniș. În urma lui, păianjenii sâsâiră cu răutate.

Prin gaura de șobolan, Buratino se târî în pivniță. Trecerea se făcea din ce în ce mai îngustă și băiețelul abia izbutea să se strecoare pe sub pământ, când, deodată, se trezi zburând cu capul în jos, în pivniță. Acolo era cât pe ce să cadă în cursa pentru guzgani. (A. Tolstoi – ***„Buratino”***)

Recapitulare

1. Găsește alte titluri pentru textele:
a) ***„Extraterestrul”***
b) ***„Ionel, un băiețel”***
c) ***„A fi mic, a fi mare”***.

2. Scrie în 2-3 enunțuri, ce text din această unitate de învățare ți-a plăcut cel mai mult și de ce.

3. Scrie cuvinte înrudite cu **examen**. ***(Exemplu: frică, fricos, neînfricat, înfricat, înfricoșat etc)***

4. Înlocuiește cuvintele subliniate cu altele cu înțeles asemănător, din textul studiat:
a) Toți din casă trăiau cu preocupare pentru băiețel.
b) Părinții și bunicii aveau o singură neliniște.
c) Ionel se hrănește peste măsură.

5. Transcrie următoarele replici și stabilește ce personaj le-a rostit:
a) Cine mă ține în brațe?
b) Ca să-l văd nu-mi trebuie microscop.
c) Ce v-a apucat, nesocotiților?
d) Hai pe balansoar!
e) Bogdane, vino repede în balcon!

6. Subliniază, în poezie, cuvintele care conțin litera **x**.

Pix se cațără-n copac.
- Ce mă fac? Ah, ce mă fac!
Kix, pe o stâncă, zice: Hait!
nu ajunge să mă vait.
În împrejurări complexe
trebuie să ai reflexe.
(***„Situație grea”***, de Nina Cassian)

Evaluare

Citește textul în gând:

Carnetul carnetului

după Mircea Sântimbreanu

Să rătăcești un creion, să nu dai de urma unei cărți, să nu găsești umbrela, asta i se poate întâmpla oricui. Când însă se repetă zilnic e altceva. Atunci, ca să-ți pregătești ghiozdanul, transformi toată casa într-un vârtej!

- Așa nu mai merge! De mâine îmi voi nota totul într-un carnet! hotărî Gigel.

A doua zi băiatul nu scotea o vorbă. Gânditor, stătea nemișcat pe un scăunel. Nu mai știa unde pusese carnetul!

1. Selectează din text:
a) un cuvânt care conține litera **î** la sfârșit;
b) un cuvânt care conține literele **î** și **â**.
c) două cuvinte care conțin litera **â**;
d) două cuvinte care conțin litera **î** la început;

Selectează corect: S - patru cuvinte; B - cinci cuvinte; FB - șase cuvinte.

2. Selectează, din text, cuvintele care conțin grupurile de consoane **mp** sau **mb**. Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare cuvânt.

S - selectează cuvintele, dar nu alcătuiește propoziții; B - selectează cuvintele și alcătuiește parțial corect propozițiile; FB - selectează cuvintele și alcătuiește corect propozițiile.

3. Desparte în silabe cuvintele: există, oxigen, expoziție, explozie, exercițiu, extemporal.

Desparte corect în silabe: S - trei cuvinte; B - cinci cuvinte; FB - șase cuvinte.

„Apolodor la mare”
de Gellu Naum

„Să ne amintim de vară”
după Octav Pancu-Iași

Competențe specifice:

- Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate (C.1.1)
- Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute (C.1.4)
- Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare (C.2.1)
- Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic (C.2.2)
- Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare (C.2.3)
- Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut (C.3.2)
- Exprimarea interesului pentru lectura unor cărți adecvate vârstei (C.3.4)
- Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare (C.4.1)
- Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază (C.4.2)
- Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale (C.4.3)

Conținuturi:

Ortografia:

- Scrierea corectă a cuvintelor ***sa / s-a***
- Scrierea corectă a cuvintelor ***sau / s-au***

Apolodor la mare

de Gellu Naum

Soarele de la **amiază**
Văd că nu prea te bronzează
Nici pe gât și nici pe piept,
Nici pe spate, nici pe față.
Fii și tu băiat deștept,
Vino mai de dimineață.

Cum e el ascultător,
A venit Apolodor
Pe la cinci și jumătate
Și a stat mai mult pe spate
Și-a făcut, pe îndelete,
Raze **ultraviolete**.

Și pe urmă, a mai stat
Până s-a decolorat.

Dacă vezi că nu e chip
Să faci plajă pe nisip,
De căldură și dogoare,
Te arunci frumos în mare.

Și plutești, plutești, plutești,
Printre **alge**, printre pești,
Prin **talaze**, peste stânci,
Pe sub apele adânci,
…….
Și înoți, înoți, înoți,
Până simți că nu mai poți.

Astfel, înotând de zor,
Pentru plajă, tocmai jos
A găsit Apolodor
Locul cel mai răcoros.
Și acum doarme **profund**
Pe nisipul de la fund….

(fragment din volumul ***„A doua carte cu Apolodor”***)

Citim mai mult

Citește alte întâmplări cu Apolodor din cărțile lui **Gellu Naum**!

Portofoliu

Realizează un colaj cu informații și imagini legate de viața pinguinilor.

Vocabular

Află care este semnificația cuvintelor. Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare cuvânt explicat:

amiază = mijlocul zilei, prânz;
ultraviolete = tip de raze solare;
alge = plante acvatice;
talaze (talazuri) = val mare stârnit de furtuni pe mări sau pe oceane;
profund = (aici) adânc.

Întrebări

- Unde se află Apolodor?
- La ce oră a venit Apolodor la plajă?
- Ce s-a întâmplat cu pinguinul după ce a stat la plajă?
- Ce a făcut Apolodor pentru a scăpa de căldură?
- Pe unde a plutit pinguinul?
- Unde a adormit Apolodor?

Spune-ți părerea

Sunteți de acord cu faptul că Apolodor s-a expus atât de mult la soare? Alege și explică doar una din cele două situații.

Da, pentru că ….

Nu, pentru că ….

Lucrăm

1. Completează, pe caiet, ***„Harta textului”***:

a) Titlul și autorul poeziei;

b) Numărul strofelor și al versurilor din fiecare strofă;

c) Ce prezintă poetul în poezie;

d) Explicațiile cuvântului: dogoare (caută în volumul ***„Dicționarul explicativ al limbii române”*** sau DEX online);

e) Un vers format din cinci cuvinte;

f) Cuvintele care rimează (cuvinte din aceeași strofă, care au aceleași litere în silabele finale);

Exemplu: amiază - bronzează

g) Versurile care ți-au plăcut cel mai mult;

h) 1-2 enunțuri în care să descrii ce ți-a plăcut mai mult în poezie.

2. Găsește, în poezie, însușiri potrivite pentru următoarele cuvinte: pinguin, raze, ape, somn.

3. Alcătuiește câte o propoziție legată de Apolodor care să exprime:

- o constatare;
- o întrebare;
- o exclamare.

4. Scrie cuvinte cu sens opus față de cele date:
frig, grăbit, călduros, s-a colorat, neascultător.

5. Găsește în poezie cuvinte care conțin cel puțin unul din grupele de litere **ea**, **ia**, **ie**. Alcătuiește propoziții cu aceste cuvinte!

6. Compară marea cu un râu:

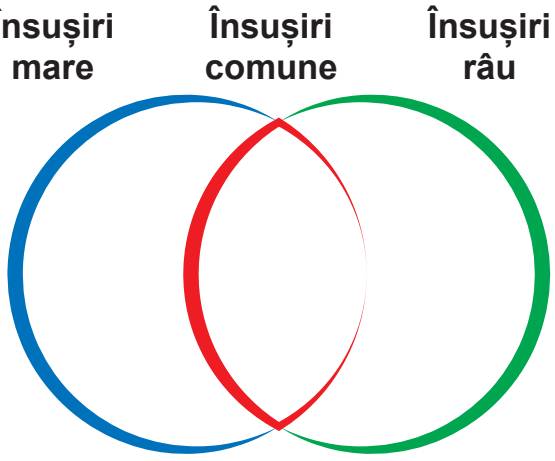

7. ***„Jurnalul dublu”***

Selectează versurile din poezie, corespunzătoare explicațiilor date:

VERSURI DIN POEZIE	EXPLICAȚII
….	Pentru a se bronza trebuia să fie isteț și să vină dimineața.
….	A stat la plajă bronzându-se în voie la razele ultraviolete.
….	Pinguinul s-a decolorat pentru că a stat mult la soare.
….	Din cauza căldurii s-a aruncat în mare.
….	Înoată până realizează că nu mai e în stare.
….	De oboseală adoarme adânc pe fundul mării.

8. Transcrie strofa care ți-a plăcut cel mai mult.

9. Memorează trei strofe din poezie.

Colaborăm

1. Activitate în perechi

Completează, împreună cu un coleg, ***„Piramida textului”***:
1 cuvânt pentru locul unde se desfășoară întâmplarea;
2 cuvinte cu același înțeles pentru cuvântul dogoare;
3 cuvinte pentru însușirile pinguinului;
4 cuvinte pentru faptele/acțiunile lui;
5 cuvinte pentru o propoziție cu cuvântul Apolodor;
6 cuvinte pentru o întrebare referitoare la text.

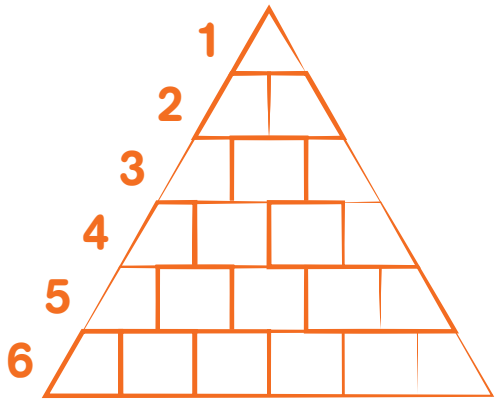

2. Activitate în grup

Imaginați-vă că sunteți reporteri și îi luați un interviu lui Apolodor.

Formulați o listă de întrebări care să trezească interesul publicului.

Alegeți un reprezentant și prezentați interviul în fața clasei. Votați cel mai interesant interviu!

Ne jucăm

Completează răspunsul fiecărui enunț pentru a afla numele personajului principal din poezie!

1. Întindere mare de apă sărată.
2. Este acoperită cu nisip.
3. Corp ceresc luminos ce ne dă căldură.
4. Plante verzi ce cresc în apă.
5. Căldură mare!
6. Prima parte a unei zile.
7. Deplasare prin apă.
8. Tip de undă sau radiație.

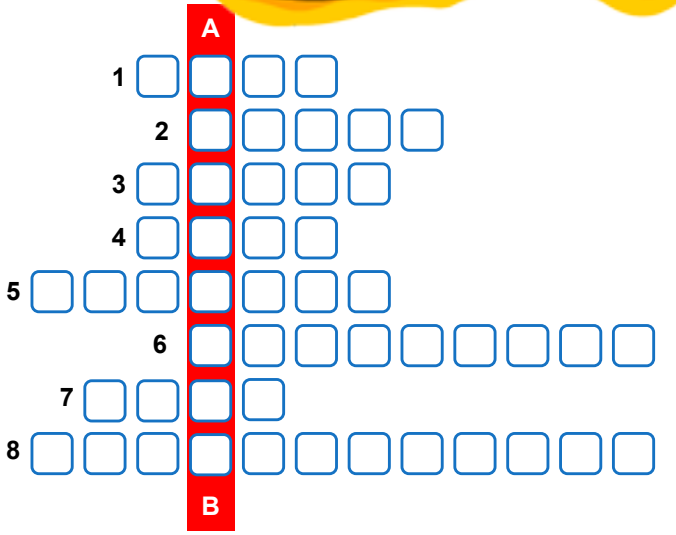

Scrierea corectă a cuvintelor sa și s-a

Descoperim

„Apolodor s-a decolorat. Pielea sa a devenit albă.”

- Înlocuiește cuvintele **sa** și **s-a** cu unul dintre cuvintele **ei** sau **lui**.
- Ce ai descoperit în fiecare situație?

Nu uita

„Sa” și ***„s-a”***
Mă tot gândesc,
Încerc să înlocuiesc,
Sora ei e sora sa,
Sora lui e tot așa.
Numai când e acțiune,
După ***„s-a”*** te uită bine,
Vine cratima și-ți spune:
Nu cumva să îl greșesc.
— Ia-mă-n seamă și pe mine!

Reținem

Se scrie **sa** când poate fi înlocuit cu unul dintre cuvintele **ei** sau **lui**.

Se scrie **s-a** când nu se poate înlocui cu **ei** sau **lui**.

S-a sunt două cuvinte care se rostesc împreună și trebuie scrise împreună, cu liniuță de unire (cratimă).

Lucrăm

1. Alege forma corectă între **sa** și **s-a**:

a) Maria a lăsat cartea …. pe bancă și …. pierdut. Ea …. întristat și …. dus să-și cumpere alta.

b) Șerban …. dus la spectacol cu colega …..

2. Transformă cuvintele subliniate după modelul dat:

Azi (Acum)	**Ieri (Atunci)**
Pinguinul se aruncă în mare.	Pinguinul s-a aruncat în mare.
Apolodor se bronzează.	
Pielea se decolorează.	
Se culcă pe nisipul umed.	

3. Completează cu **sa** sau **s-a**:

Andra …. dus la colega …., Mihaela. După ce …. uitat fiecare pe cartea …., s-au jucat la computer. Mihaela …. jucat cu cățelușa …., iar Andra …. îndreptat spre casa ….. Mama …. …. bucurat tare mult când a văzut-o.

4. Dictare:

Sorin s-a înapoiat de la școală. S-a dus în camera sa și s-a gândit ce are de învățat. Nu își mai amintea. Cartea sa era deschisă pe birou. S-a uitat în ea. Nu a mai stat pe gânduri și a început să citească lecția. În odăița băiatului s-a așternut liniștea.

Ne imaginăm

Ești unul din copiii din autocarul școlar. Porniți într-o excursie de o zi. Imaginează-ți ce vei vizita. Scrie 5-6 enunțuri despre excursie, în care să folosești cuvintele **sa** și **s-a**.

Să ne amintim de vară

după Octav Pancu-Iași

Liana făcea plajă. Se bronzase ca o ciocolată cu lapte.

Nu observă când veni lângă ea meduza. Crezu că e gemul de pere. Îl salută:

— Bună dimineața, gemule de pere!

— Eu sunt meduză!

— În sfârșit, cunosc personal o meduză!

— Și eu sunt încântată! Deși, sincer, te invidiez. Tu ești în vacanță, iar noi, suntem la mijlocul anului școlar.

— Voi învățați vara? Și iarna ce faceți?

— Când nu patinăm, stăm de vorbă, croșetăm, bem ceaiuri….

— Știi cât fac unu plus unu?

— Azi nu mai știu, dar ieri făceau foarte bine, erau sănătoși și veseli.

— Ai învățat să citești?

— Sigur. Mă mai încurc numai la literele mari și la cele mici. Pe cele mijlocii le știu perfect.....Trebuie să plec. Recreația mare s-a terminat. La revedere, Liana!

Portofoliu

Realizează o fișă cu expresii deosebite, ghicitori și proverbe despre anotimpul vara.

Întrebări

- Unde se află Liana?
- Cu cine se întâlnește ea?
- Cu ce o confundă Liana pe meduză?
- De ce o invidia meduza pe Liana?
- Ce făceau meduzele iarna?
- Cum se descurca meduza cu literele învățate?
- Când s-a încheiat recreația meduzei?

Ne jucăm

„Sunt poet!”

Alcătuiește o strofă cu patru versuri, ajutându-te de cuvintele: meduză, croșetează, plajă, patinează.

Lucrăm

1. Identifică:
a) titlul și autorul textului;
b) personajele întâmplării;
c) numărul liniilor de dialog din text;
d) comunicările care au la sfârșit semnul întrebării;
e) comunicările care au la sfârșit semnul exclamării.

2. Găsește și citește:
a) enunțul care prezintă locul întâmplării;
b) enunțul care prezintă timpul întâmplării;
c) enunțul care descrie cum se bronzase Liana;
d) enunțul care arată ce fac meduzele iarna.

3. Caută explicațiile cuvintelor: **invidie** și **personal** (surse: volumul ***„Dicționarul explicativ al limbii române”*** sau DEX online).

4. Explică folosirea virgulei în enunțurile:
- La revedere, Liana!
- Când nu patinăm, stăm de vorbă, croșetăm, bem ceaiuri.

5. Găsește cuvinte cu înțeles asemănător pentru: observă, s-a terminat, să socotească, recreație.

6. Găsește în text, două perechi de cuvinte cu sens opus.

Ne imaginăm

Desenează școala meduzelor așa cum ți-o imaginezi tu.

Citim mai mult

Octav Pancu-Iași a fost un scriitor important de cărți pentru copii. Inspirația îi venea din întâmplările de zi cu zi. Citește povestirea ***„Eu sunt domnul”***, ***„Da, vă rog!”*** din volumul ***„Făt-Frumos când era mic”***.

Scrierea corectă a cuvintelor sau și s-au

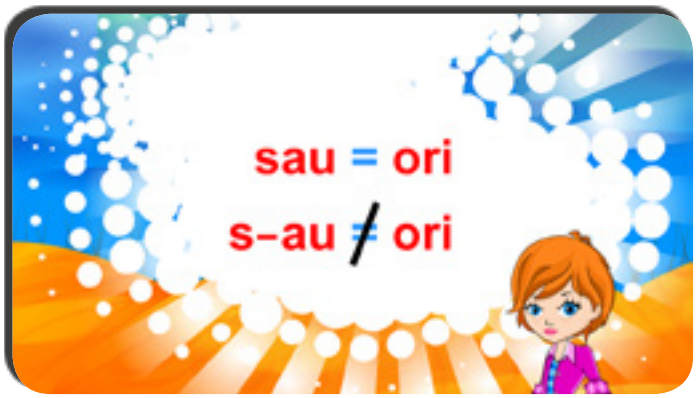

Descoperim

„Meduzele s-au dus la școală. Iarna, meduzele discută sau beau ceai sau croșetează.”

Înlocuiește cuvintele ***„s-au”*** și ***„sau”*** cu cuvântul ***„ori”***. Ce ai descoperit în fiecare situație?

Reținem

Se scrie **sau** când se poate înlocui cu ori. Atunci când nu se poate înlocui cu acest cuvânt, se scrie **s-au**. Cuvintele **s-au** se scriu cu liniuță de unire (cratimă). Ele se rostesc într-o singură silabă.

Nu uita

Un prieten bun ***„sau”*** are,
Când acesta-i ostenit,
Gata! L-a și-nlocuit.
Este ***„ori”*** și voi îl știți,
Nu trebuie să-l ghiciți.
Sau la munte sau la mare
Poate scrie fiecare.
Când ***„ori”*** pleacă obosit,
Cratima a și sosit.
Se va scrie neapărat
După ***„s”*** din ***„sau”*** plimbat.

Ne jucăm

„Copacul ideilor”

Formați echipe de 6 elevi. Scrieți pe frunzele copacului, tot ce este important despre vară, sub formă de propoziții. Fiecare echipă le va afișa pe un panou (galerie). La final, realizați turul galeriei. Discutați, dezbateți. Votați cele mai bune idei.

Lucrăm

1. Alege forma corectă dintre **s-au** și **sau**:

Carmen și Andi nu erau hotărâți ce să cumpere: bomboane …. prăjituri? Până la urmă …. decis să ia bomboane. Era o zi frumoasă așa că …. dus să le mănânce în parc.

După o oră …. dus la școală. În clasă …. așezat la locurile lor și …. pregătit pentru oră. Nu știau dacă doamna învățătoare îi va asculta …. le va da test, așa că …. apucat să repete lecția.

2. Transformă cuvintele după model:

Azi (acum)	**Ieri (atunci)**
se cunosc	s-au cunoscut
se joacă	….
se întreabă	….
se îmbracă	….
se vizitează	….

3. Completează cu ***„sau”*** ori ***„s-au”***:

Liana și meduza …. cunoscut la mare. Ele …. împrietenit. Amândurora le place să înoate …. să stea la plajă. Liana a observat că prietena sa nu știa să citească …. să socotească.

În vacanța de iarnă meduzele discută, croșetează …. beau ceai.

4. Dictare:

S-au trezit devreme, s-au spălat, s-au îmbrăcat și s-au apucat de învățat.

Într-o pauză, Sorin sau Viorel, nu se știe care dintre ei, a zis:

- După ce terminăm lecțiile, mergem la șstrand sau la cinematograf?

S-au dus la șstrand.

Recapitulare

1. Răspunde corect la întrebări:

a) Cine este autorul poeziei cu Apolodor este?

b) Ce este Apolodor?

c) Unde a hotărât Apolodor să se bronzeze?

d) Cu cine s-a întâlnit Liana la plajă?

e) Ce anotimp este prezentat în povestea Lianei?

2. Completează propozițiile cu ajutorul textului studiat:

Meduza a fost confundată cu ...

Iarna, meduzele ...

Meduza o invidia pe Liana deoarece ...

Meduza se încurca la ...

3. Alcătuiește câte un enunț cu ajutorul cuvintelor:

a) sa;

b) s-a;

c) sa și **s-a**;

d) sau;

e) s-au.

4. Subliniază varianta corectă!

a) Zilele sau / s-au făcut mai lungi.

b) Maria a plecat la mare cu sora sa / s-a.

c) Cocorii sau / s-au întors în deltă și se bucură de soare.

d) Sa / s-a ivit soarele din nori.

Evaluare

1. Citește textul:

Aripioară-de-argint

Mihnea Moisescu

Aripioară-de-argint era un fluturaș ce hoinărise prin multe locuri: peste lanuri de grâu, prin păduri, grădini sau parcuri.

Într-o zi de vară s-a oprit într-o grădină cu flori gingașe, frumos colorate și parfumate.

— Bine v-am găsit, florilor-surate ! Aș vrea nespus de mult să rămân aici! Vreți să fiți prietene cu mine?

Florile s-au plecat în fața fluturașului, fermecate de culoarea sa argintie:

— Suntem bucuroase să avem un prieten ca tine! Tu o să ne dezmierzi cu aripioarele tale pudrate cu praf de argint, iar noi o să te ospătăm cu nectarul nostru.

Citește textul: S - în ritm propriu, cu sprijin din partea cadrului didactic; B - în ritm propriu, corect și conștient; FB - corect, fluent, conștient și expresiv.

2. Subliniază, în text, cuvintele **sa**, **s-a**, **sau**, **s-au**.

Subliniază corect: S - două cuvinte; B - trei cuvinte; FB - patru cuvinte.

3. Alcătuiește câte un enunț cu fiecare cuvânt subliniat.

Alcătuiește corect: S - două enunțuri; B - trei enunțuri; FB - patru enunțuri.

4. Explică într-un enunț, motivul pentru care florile s-au aplecat în fața fluturașului.

Formulează corect: S - un enunț fără explicație; B - un enunț cu explicație parțială; FB - un enunț și o explicație completă.

Cărțile mele de vară

Vara-i lungă, nu-i așa?
Timp de joacă, aș avea!
Decât să mă plictisesc,
Mai bine o carte citesc!

Hans Christian Andersen - *„Mica sirenă”*
Călin Gruia - *„Vântură-lume”*
Gica Iuteș - *„Dabada și Nubanu”*
Ana Maria Constantin Lembrau - *„Povestea unui fir de nisip”*
Cleopatra Lorințiu - *„Un ghem de vise”*
Gellu Naum - *„Cartea cu Apolodor”*
Ioana Nicolaie - *„Aventurile lui Arik”*
Nikolai Nosov - *„Aventurile lui Habarnam și ale prietenilor săi”*
Lucia Olteanu - *„Lumea într-un degetar”*
Victoria Pătrașcu - *„Ziua în care a fugit somnul”*
Victor Prohin - *„Supracotoi”*
Gianni Rodari - *„Aventurile lui Cepelică”*
F.Sahling - *„Cuțu Hamaham”*
Passionaria Stoicescu - *„Calendarul fermecat”*
Marian Traian - *„Aventurile iepurașului Țup”*

Cuprins

Legenda manualului 4

UNITATEA 6 - PRIETENII MEI NECUVÂNTĂTORI

Noi, albinele 6
Silaba. Despărțirea cuvintelor în silabe 9
Doctorul și animalele sale 10
Sunetul și litera. Vocalele și consoanele . . 13
Termitele. 14
Modele de text nonliterar 16
Alcătuirea unor texte după imagini și întrebări 18
Recapitulare 20
Evaluare 20

UNITATEA 7 - CĂLĂTORII ÎN LUMI IMAGINARE

Necazurile unui miriapod când își duce copiii la cizmar 22
Biletul 24
Povestea unui gât de sticlă 26
Scrierea corectă a cuvintelor **într-o** și **într-un** 29
Iepurașul palavragiu 30
Scrierea corectă a cuvintelor **dintr-o** și **dintr-un** 33
Recapitulare 34
Evaluare 34

UNITATEA 8 - VESTITORII PRIMĂVERII

Când sosesc cocoarele 36
Grupurile de sunete **ea**, **ia**, **ie** 39
Primăvara 40
Grupurile de sunete **oa**, **ua**, **uă** 43
Felicitarea 44
Afișul 46
Recapitulare 48
Evaluare 48

UNITATEA 9 - ZÂMBET DE COPIL

Extraterestrul. 50
Scrierea corectă a cuvintelor ce conțin litera **x** 53
Ionel, un băiețel 54
Scrierea lui **m** înainte de **p** sau **b** 57
A fi mic, a fi mare 58
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin literele **â** și **î** 61
Recapitulare 62
Evaluare 62

UNITATEA 10 - DIALOG CU VARA

Apolodor la mare 64
Scrierea corectă a cuvintelor **sa** și **s-a** . . . 68
Să ne amintim de vară 70
Scrierea corectă a cuvintelor **sau** și **s-au** 72
Recapitulare 74
Evaluare 74

LECTURĂ SUPLIMENTARĂ

Cărțile mele de vară 75

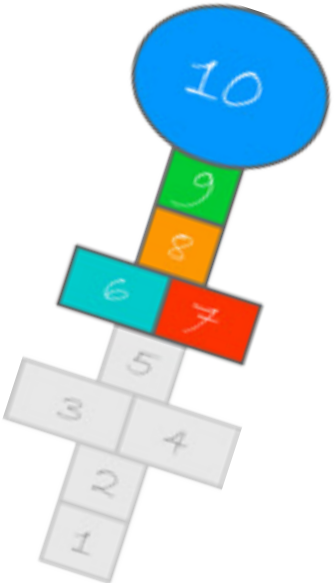

ASCENDIA DESIGN

EDITURA DIDACTICĂ ŞI PEDAGOGICĂ

Contactați-ne!

- www.manuale.eduteca.ro
- Telefon: 037.108.9200
- Fax: 021.312.4226
- Email: manuale@eduteca.ro
- facebook.com/groups/manuale.digitale

ISBN 978-606-93511-5-4

5 949960 000215